

Krislas

Shaw'ui 92 Metai.
Kaip Jis Ziūri į Politiką?
Komunistų Suvažiavimas.
Apie Pijų Krakaitį.
Rašo R. MIZARA

Zymusis dramaturgas, George Bernard Shaw, šią savaitę minėjo savo 92 metų amžiaus sukaktį.

Sukaktį jis minėjo dirbdamas, — rašydamas naują komediją.

Rašytojas dar tvirtas ir pajėgus.

Visas pažangusis pasaulis trokšta, kad Bernard Shaw gyventų ir gyventų.

Tokie vyrai pasauliui šiandien labai reikalingi.

***
Rašytoja aplankė amerikietis korespondentas, Johannes Steel.

Jiedu kalbėjosi, tarp kitko, apie Amerikos politiką, kurią Shaw seka ir gerai supranta. Shaw mano, jog Wallace yra tasai vyras, kuris gali padėti Amerikai ir pasauliui.

"Kai tik Wallace pranešė, kad jis apsiims kandidatuoti Jungtinių Valstijų prezidento vietai," pareiškia rašytojas, "aš tuojau pasakiau: štai, mano kandidatas! Pasakykit Amerikos žmonėms, jog aš sakiau, kad kiekvienas balsas, paduotas už Wallace'ą, bus balsas už pirmynžangą..."

Šitai žiūri į dalykus žymusis anglų pranašas.

***
Ši vasara—suvažiavimų vasara.

Vos baigėsi Progresyvsės Partijos suvažiavimas Philadelphiaj, kai New Yorko mieste prasidės Jungtinių Valstijų Komunistų Partijos Suvažiavimas.

Tai bus 14-tasis eilinis suvažiavimas.

Jis prasidės didžiuliu masiniu mitingu, įvyksiančiu Madison Sq. Gardene rugpjūčio 2 dieną.

***
Komunistų Partijos suvažiavimas įvyksta nepaprastu momentu.

Štai, tik prieš virš savaitę buvo suareštuota vyriausioji partijos vadovybė—patys žymiausieji komunistai.

Trumano vyriausybė ryžtasi užduoti komunistiniam judėjimui mirtiną smūgį.

Suvažiavime komunistai turės išspręsti: ką jie veiks, kaip gins savo vadus, belaukiančius teismo, ir visą partiją?

Atrodo, jog suvažiavimas nutars pasmarkinti darbą, įtraukiant jos eilėnais naujus tūkstančius žmonių.

***
Grįžęs iš Philadelphiajos, perskačiau nemažai komercinėje spaudoje telpusių straipsnių apie Progresyvsės Partijos suvažiavimą.

Ir ko juose neprirašyta!

Štai, Rebecca West pateikia savo įspūdžius, pareiškia, jog suvažiavimas, girdi, buvęs komunistų vadovybėje dėl to, kad suvažiavimu dalvniai, jauni žmonės, nebuvę dailiai apsiirę; jie atrodė jai nemokytai, nemandagūs, seklūs...

Šitai pačiai rašytojai labai patikęs republikonų suvažiavimas ir jo dalyviai!

Aiškus daiktas: kuriam patiko republikonų suvažiavimas, negali patikti progresyvių suvažiavimas ir vice versa.

Kiti rašytojai puola Wallace'ą dėl tos pačios konferencijos, kurioje jis atrėmė Peglerį ir jo kamarotus.

Na, o man, prisipažinsiu, toji spaudos konferencija labai patiko!

***
L. Prūseika ir Pr. Jočionis rašo man atviruką iš Detroito ir praneša: Spaudos piknikas, įvykęs praėjusį sekmadienį, buvo labai geras, sekmingas.

Jiedu aplankė sergantįjį

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-8878

No. 178

***

Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Liepos-July 30, 1948

***

Metai XXXVIII Dienraščio XXX.

KARINIO FABRIKO SPROGIMAS UŽMUŠĖ 600 VOKIEČIŲ

Trys Talkininkai Siūlys Sovietam Plačias Derybas Už Važiuotę į Berlyną

LONDON. — Anglija, Amerika ir Francija planuoja pasiūlyti Sovietų Sąjungai derybas ne tik dėl Berlyno, bet dėl visos Vokietijos ir ištisos vakarinės Europos, kaip pranešė United Press. Bet amerikoni, angliai ir francūzai reikalauja, kad Sovietai pirma atidarytų važiuotę jų traukiniams ir automobiliams per sovietinį Vokietijos ruožą į Berlyną ir kad pripažintų teisę toms trims šalims valdyti vakarinę Berlyno dalį.

Jeigu Sovietai sutiks leisti vakariniams talkininkams važinėti į Berlyną ir pripažinti jiems tokią teisę vakarinėje miesto dalyje, tai Amerika, Anglija ir Francija gal sutiks atidėti ir atskiros vakarinės Vokietijos valstybės kūrimą, sako United Press, pasiremiant "patikimų žinių šaltiniais."

Tokius pasiūlymus žodžiu, bet ne raštu, duosią Amerikos, Anglijos ir Francijos ambasadoriai Maskvoje Molotovui, Sovietų užsienio reikalų ministru.

PARTIZANŲ MUŠAMI, GRAIKŲ FAŠISTAI KEIČIA KOMANDĄ

ATHENAI, Graikija. — Monarchistų valdžia priėmė amerikonių generolo James A. Van Fleeto paraginimą ir pakeitė ofensyvo komandierių prieš graikų partizanus Grammoš kalnų fronte. Nauju komandieriumi skiriamas monarchofašistų generolas Stylianos Kitrilakes vion genarolo Kalogeteropoulos. Keičiami ir divizionų komandieriai. Tas "arklių perkinkymas" daromas todėl, kad partizanai atmušė ir suklampino monarchistų ofensyvą, pradėtą pirm 5 savaitė. Tada monarchistai smarkavo, kad "tuojau ištaškys komunistus."

STREIKIERIAI PRIVERTE GRAIKIJOS VALDŽIA NUSILEISTI

ATHENAI, Graikija. — Monarchistų valdžia sutiko tartis su streikuojančiais paštu, telefonų ir telegrafo darbininkais dėl algų pakėlimo. Todėl streikieriai sąlyginiai sugrįžo darban.

LONDON. — Anglijos agentai Balkanuose pasakoją, kad Sovietai, girdi, statą tvirtoves Albanijoje.

Pijų Krakaitį: jis silpnas. Laisviečių vardu linkiu Pijų sutvirtėti, pagyti. Jis mums labai reikalingas.

WASHINGTON. — Amerikos valstybės sekretoriai Marshallas sakė reporteriams, kad ši šalis susitarė su Anglija ir Francija kas liečia sekamąjį žingsnį, kurį darys vakariniai talkininkai, kad paveiktų Sovietus nuimti važiuotės blokadą nuo Berlyno.

Nukrito Didelis Bombanešis, Žuvo 17 Amerikonų

ADEN, Arabija. — Jūron nukrito didžiulis Amerikos bombanešis B-29. Žuvo 17 iki 19 jo lakūnų ir oficerių. Tas bombanešis buvo vienas iš trijų "lekiančiųjų tvirtovių," bandžusių skristi aplink visą žemės rutulį. Tiems bombanešiams buvo įsakta tūtyti įvairiuose kraštuose ir vandenynuose tinkamas būsimam karui pozicijas ir bazes.

Talai Žibalo Darbininkai Laimėjo Streiką

ROMA. — Streikavo 5,000 žibalo darbininkų todėl, kad daugeliui grėsė išmetimas iš darbo. Nes amerikoni ir angliai užvaldė Italijos žibalo kompaniją ir ketino sumažinti darbininkų skaičių. Italų valdžia, pagaliau, išgavo angliu-amerikonų pasidėjimą palaikyti visus darbininkus. Tuomet streikieriai ir grįžo darban.

ANGLAI-JANKIAI SKALDO BERLYNO VALDYBĄ

BERLIN. — Sovietinė spauda ir radijas tvirtino, kad amerikoni, angliai ir francūzai slapta susitarė įsteigti visai atskirą miestinę vokiečių valdybą savo užimtoje vakarinėje Berlyno dalyje. Iki šiol buvo bendra valdyba visam miestui. — Sovietai atmetė Berlyno majoro paskirtą naują policijos vadą socialistą J. Stumma. Jie pripažįsta senąjį policijos galvą Markgrafą.

Stummas veikia vakarinėje miesto dalyje, o Markgrafas rytinėje, sovietinėje dalyje. Taigi susidaro jau dvi policinės valdybos.

Monarchistai Nužudė Dar 5 Graikus

ATHENAI, Graikija. — Monarchistų teismo sprendimu, tapo sušaudyti dar 5 graikai — trys moteris ir du vyrai. Jie nužudyti kaip tariami partizanų rėmėjai.

Tabako kompanijos parangins cigaretes centu pakeliui.

Progresyvsės Partijos kandidatai—Wallace ir Taylor—sveikina suvažiavimo dalyvius, kurie juodu nominavo; suvažiavimas įvyko liepos 23-24-25 dd. Philadelphiaj.

Kongreso Reakcininkai Tariasi Visai Bergždžiai Praleisti Specialę Kongreso Sesiją

WASHINGTON, liep. 29. — Republikonai Senato vadai pasiūlė visų pirma svarstyti bilių, kuris reikalauja panaikinti taksus, imamus iš piliiečių pietinėse valstijose už teisę balsuoti federaliuose rinkimuose.

21 reakcinis demokratas senatorius iš pietinių valstijų pasižadėjo kelti nuolatinį truksmą - "filibusterį" ir begalinėmis šnekėmis užmušti tą bilių, visai neprileidžiant Senato net balsuoti.

Republikonai senatoriai tikisi, jog pietiniai truksmadariai galės sulaukyti Senatą nuo bet kokio tarimo per porą savaitių; tuomet republikonai planuoja visai uždaryti prez. Trumano sušauktą specialę Kongreso sesiją, pakisdami po stalovis Trumano siūlymus. Republikonų vadas sena-

Tito Šalininkas Nušovė Jo Kritiką Vengrijoj

LONDON. — Maskvos radijas pranešė, kad Jugoslavijos atstovybės narys Zsuko Boarov Budapeste, Vengrijoj, nušovė Moicą Nilušą už tai, kad Niluš kritikavo Jugoslavijos valdovo Tito politiką. Niluš buvo Demokratinių Pietinių Slavų sekretorius Vengrijoj. Žmogžudis suimtas.

Pranešimas iš Vengrijos, išspausdintas sovietiniuose laikraščiuose, sako: Ta žmogžudystė yra panaši į fašistų pasimojimą nužudyti Palmiro Togliatti, italų komunistų vadą.

WASHINGTON. — Lėktuvai šioje šalyje pernai pergabeno 46,700,000 svarų krovinių.

Egiptėnai Puolė Žydus, Nežiūrint Paliubų

TEL AVIV; Izraelis. — Egipto arabų kariuomenė užpuolė žydų konvojų, gabenantį savo tautiečiams reikmenis į Nagev sritį, pietinėje Palestinoje.

Egiptėnų ataka prieš žydus matė Jungt. Tautų atstovai, kurie įpareigoti žūrėti, kad arabai ir žydai laikytųsi paliubų.

Izraelio kariai kontratakavo ir atmušė egiptėnų ties Faluja.

Jeruzalėje arabai mėtė rankines granatas ir apšaudė Izraelio kariuomenę Biono kalno srityje. Žydai atmušė ataką.

WASHINGTON. — Darbo Departmentas skaičiuoja, kad dabar už algą dirba 61,500,000 amerikiečių.

Fabrikas Slapta Gamino Karinius Chemikalus Vakarinėms Šalims

LUDWIGSHAFEN, liep. 29. — Susprogo ir sudegė milžiniškas vokiečių I. G. Farbenindustrie chemikalų fabrikas Ludwigshafene, francūzų užimtame Vokietijos kampe. Eksplozijos ir gaisrai užmušė 500 iki 800 žmonių, daugiausiai vokiečių darbininkų, ir sužeidė iki 6,200 asmenų, kaip skai-

Policija Nuolat Budeliuoja Daytono Streikierius

DAYTON, Ohio. — Policininkai jau ištisą savaitę kasdien buožėmis skaldo galvas ir laisto kraują Unijos Lens kompanijos streikierių. Vien per tris paskutines dienas policininkai žvėriškai sužalojo ir areštavo 15 streiko pikietininkų, CIO Elektrininkų unijos narių. Kai kuriuos jau ir teismas piniginiai nubaudė.

Mūšiai tarp Fašistų ir Partizanų Kleptis Kalne

ATHENAI. — Graikų partizanai grūmėsi pirmyn Kleptis kalne. Monarchistai iš oro bombardavo ir apšaudė partizanus. Vieni ir kiti daugiausiai kovoja rankinėmis granatomis. Monarchistai skelbia, kad jie užmušė 95 partizanus ir sužeidė 250. (Vadinamų užmuštųjų jie nerodo svetimsaliams korespondentams, kurie patys norėtų suskaityti.)

SOVIETAI VARŽA ANGLŲ KELIONES AUSTRIJOJ

VIENA, Austrija. — Karinė Sovietų vyriausybė susiaurino anglams keliones iš sostinės Vienos ir atgal. Viena yra Sovietų užimtoje Austrijos srityje, panašiai, kaip Berlynas. Sovietai neseniai priminė, jog sovietinė armija be vakarinių talkininkų pagalbos užėmė Vieną, ir tik paskui vakariniai talkininkai buvo priimti Vienon. Iki šiol angliai keliauvo iš Vienos ir atgal visomis pusėmis. Dabar Sovietai praleidžia juos tikrai tam tikru koridorium į anglų užimtą sritį, pagal pirmesnę sutartį.

25 Metų Vyrai Bus Pirma Draftuojami

WASHINGTON. — Verto rekrutavimo direktorius gen. L. B. Hershey patvarkė pirmiausiai draftuoti 25 metų amžiaus vyrus. Jie bus pašaukti tarnybon spalį pradžioje.

SINGAPORE. — Anglai

tesia medžioklę prieš Malaiją patriotus.

čiuoja vokiečių policija. Berlyno komunistai paskelbė, jog fabrikas slapta gamino karinius chemikalus ir sproginus anglams, francūzams ir amerikonomas.

Associated Press, amerikinė žinių agentūra, pranešė, jog tame fabrike buvo daromi smarkieji eksploatuojantieji skysčiai karinėms Francijos raketoms.

Pirmas sproginas įvyko trečiaj dien 3:45 val. popiet, kuomet 22,000 darbininkų pradėjo eiti namo, užbaigę savo pakaitos darbą.

Sproginai kartojosi per naktį ir ketvirtadienio rytą. Eksplozijos ir gaisrai sunaikino 14 iš 18 buvusių fabriko trobesių.

Vokiečiai miesto valdininkai skaičiavo, jog nelaimėje žuvo 600 žmonių. Pradiniai amerikonių karininkų pranešimai teigė, kad sproginai, gaisrai ir trobesių griuvimai užmušė kelis tūkstančius asmenų.

Tas fabrikas, priklausęs didžiajam vokiečių I. G. Farbenindustrie tarptautiniam trustui, tarp kitko, gamino amunicijai naudojamus nitratus chemikalus, sierinę rūgštį ir įvairius dažus.

JUNGT. TAUTOS, SAKO, NESIDUOS AMERIKOS AGENTAMS TYRINETI

LAKE SUCCESS, N. Y. — Jungtinių Tautų generalis sekretorius - pavaduotojas Arkadij Sobolev, Sovietų pilietis, užreikšė, kad Amerikos agentai neturi jokios teisės kvosti Jungt. Tautų atstovybių narius netyrinėti jų dokumentus. Sobolev priminė, kad Jungtinių Tautų konstitucija užtikrina jiems diplomatinę neliečiamybę.

Amerikos valstybės sekretorius Marshallas paskyrė trijų narių komitetą, kad tyrinėtu įvairių Jungt. Tautų atstovus bei pareigūnus. Nes pasakojama, kad "šimtai" jų esą raudoni ir veikia prieš Ameriką...

AMERIKONAI IŠTEISINO NACIŲ RĖMĖJUS FABRIKANTUS

NURNBERG, Vokietija. — Karinis amerikonių teismas atrado "nekaltais" 24 direktorius didžiojo vokiečių Farbenindustrie trusto, kuris medžiaginiai rėmė nacius ir Hitlerio karą. Amerikinis teismas pareiškė, jog kalti tikrai nacių politikieriai, generolai ir kiti aukštieji karininkai.

ORAS. — Būsią šilčiau.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. - Tel. STag 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Sec.-Treasurer, NICK PAKALNISKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES
United States, per year \$7.00 Canada and Brazil, per year \$8.00
United States, per 6 months \$3.75 Canada and Brazil, 6 months \$4.00
Brooklyn, N. Y., per year \$8.00 Foreign countries, per year \$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months \$4.00 Foreign countries, 6 months \$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at
Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Prezidentas Įsakė, Generolas Atsakė

Jau kalbėjome, kad prezidento Trumano įsakymas, jog Amerikos ginkluotose jėgose turi įvykti rasinė "lygybė," yra tikrai politinis priešrinkiminių manevras. Savo įsakyme jis nė nekalba apie panaikinimą rasinio atskyrimo, nors tas atskyrimas (segregacija) yra šaltinis viso rasinio šovinizmo. Tai tiesa ne tik armijoje, bet visame Amerikos gyvenime. Kas kalba apie rasinę lygybę, bet nekalba apie panaikinimą segregacijos, tas nepripažįsta rasinės lygybės praktikoje.

Trumano įsakymas dar nespėjo pasiekti armijos apačių, armijos štabo čyfas generolas Bradley išleido pareiškimą, kad jis nepripažįsta armijoje panaikinimo rasinės segregacijos. Girdi, armijoje pasiliks tokia pat rasinė sistema, kokia yra šalyje, tai yra, kariai bus padalinti į rasinius vienetus. Bradley yra Trumano paskirtas armijos viršininkas. Prezidentas įsakė, o generolas atskatmetė!

Komunistų Konvencija

Rugpjūčio 2 dieną New Yorke didžiausioje Madison Square Garden salėje prasidės Amerikos Komunistų Partijos konvencija. Susirinkime kalbės partijos pirmininkas William Z. Foster ir sekretorius Eugene Dennis. Durys visiems atidarytos. O buvo New York spaudoje paleisti gandai, kad ši partijos konvencija busiant "slapta," "uždaryta."

Partijos vadų apkaltinimas ir suareštavimas, atrodo, konvencijos planų nepakeitė. Jeigu šiais areštais valdžia ką atsiekė, tai tik paskatino komunistus daugiau veikti ir energingiau rūpintis savo judėjimo reikalais. Netenka abejoti, kad šis užpuolimas ant partijos konvencijoje bus vienu svarbiausių klausimų. Komunistai ruošiasi gintis teismuose ir gauti plačiųjų masių užtarimą.

Partijos komiteto suvažiavimui siūlomos rezoliucijos projektas tilpo "Workeryje." Visi ją galėjo perskaityti. Viskas vieša. "Daily Workeryje" jau seniai eina plačios diskusijos tuo projektu. Atsirado daug pasiūlymų rezoliuciją pataisyti, pagerinti. Konvencija tars paskutinį žodį dėl rezoliucijos.

Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje

Amerika ir Anglija pasiūlė, o Saugumo Taryba priėmė, kad bile koks kalbėjimas apie sumažinimą apsiginklavimo pasaulyje būtų neribotam laikui atidėtas.

Tai baisi klaida. Bet ši klaida išplaukia iš kapitalistinių kraštų klaidingos politikos. Jie nesiskaito su Jungtinių Tautų Asamblėjos nutarimu ruošti sumažinimui apsiginklavimo. Jie ruošiasi ne nusiginklavimui, bet naujam karui.

Palyginimas ir Išvados

Kas kaip išmano, taip dabar puola naują Progresyve Partiją. Daugiausia jai ir jos kandidatams komercinėje spaudoje tenka dėl jų atsakymų tapti "redbeiteriais." Nepasirodys tokia apie tą partiją ir jos vadus korespondencija, kurioje nebūtų jiems prikišami komunistai ir komunistų "diktavimas."

Naujoji partija paskelbė savo rinkiminę platformą. Ta platforma yra pažangi, naudinga Amerikos žmonėms. Ji su laiku bus išversta lietuvių kalbon ir paskelbta Laisvėje. Kiekvienas skaitytojas galės pasiskaityti.

Vienas komercinės spaudos "galvočius" liepos 28 dienos "The New York Times" sumanė palyginti Progresyves Partijos platformą ir Amerikos Komunistų Partijos projekto rezoliucijos, kuri bus komiteto patiekta jos suvažiavimui pradžioje kito mėnesio. Ponas Lawrence džiaugiasi, tartum jis būtų naują Ameriką atradęs. Jis sako suradęs labai daug panašumo Progresyves Partijos platformoje ir komunistų rezoliucijoje.

Todėl, aišku, naujoji partija "negera" ir "pavojinga." Ne tik taip galvoja, bet ir žmones gąsdina "Times" reporteris.

Pavyzdžiui, jis suranda, kad komunistai reikalauja kovoti už taiką, atmeti Trumano Doktriną ir Marshallo Planą. Girdi, to paties reikalaujama ir Progresyves Partijos platformoje.

Arba štai: komunistai siūlo Europai teikti pagalbą per Jungtines Tautas. Akurat to paties reikalaujama ir Progresyves Partijos platformoje. Komunistai sako, kad reikia susikalbėti ir draugiškai sugyventi su Tarybų Sąjunga dėl pasaulyje taikos išlaikymo. To paties pageidauja ir Progresyve Partija. Komunistai sako, kad Amerikai reikia tuojau pilnai pripažinti Izraelį. Taip sako ir Progresyve Partija.

Jeigu paimsime naminius reikalus, taipgi surasime daug panašumo. Komunistai teigia, kad reikia kovoti už išlaikymą Amerikos žmonėms civilinių laisvių. Kaip tik to paties reikalauja ir Progresyve Partija. Komunistai sako, kad tuojau turi būti atsauktas Taft-Hartley įstatymas. Tolygų reikalavimą stato ir Progresyve Partija savo platformoje. Komunistai siūlo įvesti kainų kontrolę ir kainas numazinti. Beveik žodis žodinė to paties reikalauja ir Progresyve Partija. Komunistai eina toliau ir reikalauja, kad būtų panaikinta diskriminacija prieš negrus, kad būtų nušluota pietinėse valstijose "poll tax"

Kas Ką Rašo ir Sako

SUNKIAI STENGĖSI,
BET NEPAJĖGĖ

Fašistinė Clevelando Dirva (liepos 23 d.) pašimojo sukritikuoti Lietuvą, kam ji tapo socialistine ir įstojo į Tarybų Sąjungą. Ji prisiminė 1940 metų Lietuvos Liaudies Seimą ir jame padarytą Mečio Gedvilos pareiškimą. Ką gi Seime Gedvilas pasakė? Jis pasakė:

Birželio 15 dieną buvome Smetonos vergai, o jau Liepos 21 esame laisvos Tarybų Socialistinės tėvynės piliečiai... Dar prieš penkias savaites mes, buvę plutokratinės — kapitalistų valdomosios — Lietuvos vergai, neturėjome jokių teisių, tik pareigos mums buvo užkrautos. Dabar kiekvienas Lietuvos Socialistinės Respublikos pilietis turi teisę į darbą, į poilsį, į nemokamą medicinos pagalbą, į socialinį apsauginimą. Tai visos duos didžioji Stalino Konstitucija... Ir štai dabar, kai mes inėjome į šią didingą seimą, mes pasidarysime ne tik savo mažos Lietuvos šeimininkais, bet visos Sovietų Sąjungos: nuo Kauno iki Vladivostoko, nuo Juodosios Jūros iki Šiaurės Ledinuočio Vandenyne."

Ką j tai atsako Dirva? Ji rašo:

Anuo metu klausant tų žodžių galėjo kas nors patikėti kad nuo dabar Nemunu tekės riebiausias pienas, kad visi Lietuvos laukai žydės amžina poilsį nešančiais turtais ir kad per Stalino malonę kris iš dangaus palaiminta manna. Gi dabar prisimenant Lietuvos vaikams išgyventus "sovietinės laisvės ir laimės" metus, visi vieninai šaukia pasaulį pagalbom, kad jis apsaugotų nuo "didžiosios Stalino Konstitucijos," kad jis apvalytų Lietuvą nuo šeimininkų, viešpataujančių nuo Kauno iki Vladivostoko, ir kad sugražintų Lietuvii Tautą į "Smetonos vergiją," nes ji buvo tukstantį kartų geresnė negu "Stalino laisvė."

Visų pirma, nei Gedvilas, nei kuris kitas Lietuvos veikėjas niekada niekur nesakė, kad jau "nuo dabar Nemunu tekės riebiausias pienas." Jie teigė tik tą, kad socialistinė Lietuva bus šviesesnė ir laimingesnė, kad Lietuvoje pasibaigs išnaudojimo ir priespaudos gaidynė.

Tai yra faktas, kurį gali užginčyti tik tai fašistiniai ablavukai iš Dirvos. Lietuvos, kaip ir viso pasaulio, nelaimė buvo tame, kad fašizmas sukūrė baisiųjį karą, kuriame per keturis metus Lietuva degė. Baisus karo sunaikinimas sutrukdė socialistinę kūrybą. Bet dabar, prisikėlus iš karo griuvėsių, Lietuva vėl žengia

sistema, kad būtų padarytas galas linčo tvarkai ir t.t. To paties siekia ir naujoji partija.

Todėl p. Lawrence ir šaukia: Veizėkite, argi tas neparodo, kad naujoji partija iš Kremliaus padiktuota!

Be jeigu palyginimais vadovausimės; tai surasime, kad "Kremlius bus padiktavęs ir senųjų partijų platformas." Argi Demokratų Partijos platformoje nerasime pasisakymo prieš infliaciją, prieš aukštąs kainas, prieš Taft-Hartley įstatymą, už rasinę lygybę? Argi beveik to paties nerasime ir Republikonų Partijos platformoje? Bet ar tas reiškia, kad komunistai joms tas platformas surašė? Žinoma, kad absurdas. Toks protavimas yra sugedęs, neišlaiko jokios kritikos.

Komercinė spaudos plunksnabraižas nepasigilina į pačių reikalavimų turinį. Ar tie reikalavimai reikalingi ir naudingi Amerikos žmonėms? Jeigu jie naudingi, tai visiškai nesvarbu, kur ir keno jie yra skelbiami. Juos reikia visiems paremti. Ne pasmerkti reikia Amerikos komunistus, jeigu jie suplanuoja ir iškelia gerus reikalavimus, ne pasmerkti reikia Progresyves Partijos konvenciją, kad panašius reikalavimus ji įdėjo savo platformon, bet pasveikinti ir pagirti. Svarbu, kad tie sumanymai būtų pravesti gyvenimam. Svarbu, kad Kongrese sėdėtų žmonės, kurie tais reikalavimais tiki ir darbuosis jų įvykdymui.

pirmyn jaunojo gyvenimo keliu.

Nė visi lietuviai, bet visi fašistai, visi smetonininkai šiandien pasigenda smetoninės Lietuvos. Bet tokių sutvėrimų likosi tik mažytė saujelė. Pavyzdžiui, net tarpe pabėgėlių Vokietijoje nedrįstama piršti sugražinimą smetoninės santvarkos Lietuvos. Dirvos garbinamasis smetonizmas tiek nusinešiojęs, jog su juo bijosi viešai pasirodyti ir patys fašistai.

O ką jau bekalbėti apie Lietuvos žmones? Smetonininkai ten yra išvirtę į paprastus banditus ir žmogžudžius. Lietuvos liaudis gi niekadoms nebegrįs į Smetonos vergiją.

Dirvos pastangos sukritikuoti Gedvilą parodė tik smetonininkų silpnybę.

NESIDZIAUGIA TAIKOS PRAGIEDRULIAIS

Mūsų klerikalams nepatinka, kad paskutinėmis dienomis garsiau kalbama apie galimybes taikos, negu karo, kad pranašaujama "Keturių Didžiųjų" konferencija išsprendimui Vokietijos reikalo. Kunigų Draugas tiesiog grumoją Washingtonui ir Londonui, jeigu jie bandytų surašti su Sovietais bendrąją kalbą.

Draugas rašo:

Bet težino Vašingtonas ir Londonas, kad pasitarime su rusais tik laikinai tapsalins Berlyno krizę. Rusai nėra pakeitę savo metodu santykiuose su užsieniu ir nepakeis. Kaip praieityje lauzė tarptautines sutartis, taip jie lauzys jas ir ateityje. Sulaužys sutartį (jei ją pavyks sudaryti) ir dėl Berlyno blokados.

Atsižvelgiant į tai, iš Vašingtono ir Londono pusės būtų papildyta didžiausia klaida, jei bet kokią nuolaidą padarytų Maskvai sprędžiant Berlyno ar bet kokią kitą tarptautinę problemą. Jau gana tu klaidų! Jos ir taip giliai įklampino vakarų demokratijas ir sutrukdė pasaulio taikos atstatymą. (D., liepos 24 d.)

Vadinasi, Draugas reikalauja "ne konferencijos ir taikos, bet karo. Klerikalai ištroškę naujos kruvinos puotos ir nervuojasi, kad vis dar jos sulaukti negali.

Be ką mano eiliniai parapijonai? Jie, žinoma, karo nenori. Jie jaučia, jog kare nukentėtų teks ne kunigams, bet jiems. Jie žino, kad jau dabar išleistas draftas ir bus jų sūnūs šaukiami armijon. Jie žino, kad kunigai ir vyskupai, karui ištikus, tik laimins ginklus, bet parapijonų sūnams teks kariauti, žudyti kitus ir patiemis žūti.

Mačiau, Kaip Gimė Nauja, Progresyve Partija

Rašo ROJUS MIZARA

TREČIAS STRAIPSNIS

Tautinių grupių atstovų konferencija įvyko nedidelėje salėje, kuri buvo kupina žmonių. Ne visi galėjo sutilpti.

Nepaisant troškinančios atmosferos, kiekvienas pasiryžęs čia sėdėti, klausyti ir, jei bus reikalo, kalbėti!

Konferenciją atidarė žymusis darbininkų veikėjas, lenkų kilmės amerikietis Leo Krzycki (tark: Kšycki) iš Milwaukee, Wis. Šis žmogus kadaise yra buvęs Amerikos Socialistų Partijos pirmininkas; vėliau Amalgamaitų (rūsiuvių) unijos vice-pirmininkas, o šiuo metu eina Amerikos Slavų Kongreso pirmininko pareigas. Jau senyvas vyras, malonus, ir talentingas kalbė-

lome mokėti naudoti nūdieniniams reikalams. Naujoji partija, kuri bus masinė, privalo suburti aplink save milijonus žmonių, trokštančių taikos, laisvės ir gausos.

Palinkėjęs geriausio konferencijos dalyviams pasisekimo, Krzycki baigė kalbą, išskubėdamas į kitą svarbų mitingą.

Konferencija išsirikino pirmininku tūlą puertorikietį veikėją.

Apsidairiau, akimis ieškodamas lietuvių. Jų čia buvo nedaug. Amilija Burbaitė, Lietuvių Wallace for President Komiteto finansų sekretorė; W. J. Tomsonas, to paties Komiteto protokolų sekretorius (abu brooklyniečiai); iš Waterburio buvo Dr. J. S. Staneslow su

Lietuvių vardu pranešimą darė Christina Stanislovaitienė.

Lietuviai amerikiečiai — daugumoje darbininkai, — nurodė ji, — ir dėl to masės lietuvių stoja su Henry A. Wallace'u ir, be abejo, rems naująją partiją. Lietuviai Wallace'ą rems, už jį balsuos dar ir dėl to, kad jo pirmutinis šūkis: Taika. Mūsų tėvų kraštas, Lietuva, buvo baisiai nuniokotas karo audry; mes žinome, kad Lietuva karo nenori, — trokšta taikos, pastovios ir ilgos. Mes to patys trokštame ir dėl to remsime Wallace'ą.

Kalbėtoja nurodė, ką ligi šiol nuveikė Lietuvių Wallace for President Komitetas — jis išleido pareiškimą su Wallace'o žodžiu lietuviams amerikiečiams; jis išleido 10,000 egzempliorių brošiūros "Henry A. Wallace ir Naujoji Partija"; jis renka pinigus propagandai, apšvietai tarp lietuvių amerikiečių škleisti; Komitetas yra pasirijęs leisti daugiau literatūros rinkimines kampanijos metu.

Klausytojai kalbėtojos pranešimą priėmė labai šil-tai.

Pagrindini, vyriausią pranešimą konferencijai padarė Arthur D. Kahn, tautinių grupių divizijos direktorius.

Savo rašytame raporte Mr. Kahn pateikė įdomių davinii apie tai, kaip buvo suorganizuotas tautinių grupių darbas ir apie tai, ką jis ligi šiol nuveikė.

Tautinių grupių divizija prie National Wallace for President Komiteto buvo suorganizuota prieš virš trejetą mėnesių Chicagoje, — sakė jis. — Iki rinkimų pasilieka biskelis daugiau, negu trys mėnesiai. Taigi mes esame viduryje mūsų rinkimines kampanijos.

Jis ragino kiekvieną esantį konferencijoje su padvigubinta energija darbuotis, kad įtrauktų šin didžiuliu darban juo daugiau žmonių kiekvienoje tautinėje grupėje. Aplink naująją, Progresyve Partiją privalo būti sutraukti juo platesnės masės, kad, atėjus rinkimų dienai, šios partijos obalsiai patrauktų milijonus ir tų piliečių, kurie ligi šiol buvo nevirtę ir niekad nėra balsavę.

Jo pranešimas buvo palydėtas dideliu entuziazmu.

Po trimuos pertraukos ir vėl tęsėsi diskusijos, kurių eigoje trumpą pranešimą padarė negras konferencijos dalyvis.

Negrai yra persekiojami ir puolami, sveturgimiai darbo žmonės taipgi yra neigiami ir puolami, nuo svarbesnių darbų atstumiami. Aš jums pasakysiu atvirai: taip ilgai, kaip ilgai tęsis diskriminacija prieš negrus, ji tęsis ir prieš sveturgimus, visokių tautinių grupių žmones. Tautinių grupių žmonės, amerikiečiai, nori išsikovoti lygias teises visose gyvenimo srityse, privalo kovoti bendrai, išvien su negrais...

Po diskusijų buvo perkaityta Proklamacija - Pareiškimas, kuriame, tarp kitko, sakoma:

(Daugiau bus)

Vaidzas iš suvažiavimo Progresyvei Partijai kurti: delegatai demonstruoja didžiulėje Auditorijoje po to, kai Wallace buvo nominuotas kandidatu Jungt. Valsčių prezidento vietai.

tojas. Jis yra tautinių grupių divizijos pirmininkas. Amžiaus — virš 70 metų.

Susirinkome mes čia naujai partijai kurti ir Jungtinių Valsčių prezidento ir vice-prezidento vietoms kandidatus nominuoti, — pradėjo jis. — Kas mes? Mes esame visokių tautinių grupių atstovai. Be bendrų amerikinių problemų, mes turime dar ir savotiškų kultūrinių ir net ypatingų politinių problemų. Mes esame amerikiečiai, nors kai kurie mūsų lengviau kalbame savo tėvų kalba negu bendra amerikine, anglų kalba...

Krzycki prisiminė tai, kas buvo Amerikoje prieš 50 metų. Prieš 50 metų jis pradėjo veikti darbininkų judėjime. V. E. Dehas buvo jam naujosios dvasios įkvėpėjas.

Šiandien mūsų priešai vadina mus visus komunistais, — sakė jis. — Gi anais laikais, prieš 50 metų, mus krikštino anarchistais. Atmenu, tiek lenkų laikraščiai, tiek amerikiniai — angliškieji, labai mėgo taikyti mums žodį "anarchizmas." Tačiau vidutinis amerikietis apie anarchizmą tuomet beveik nieko nežinojo; anarchizmas ir reumatizmas jam buvo vienas ir tas pats...

Krzycki teigė, jog šiandien Amerikos liaudžiai kur kas lengviau darbuotis, negu buvo prieš 50 metų. Per pastarąjį pusimtį metų daug ko buvo patirta. Pasaulis savo išvaizdą gerokai pakeitė geriom pusem, o mes patys įgyjom naujų prityrimų, sukaupėme didesnį багаžą žinių, kurias priva-

žmona Christina, Lietuvių Wallace for President Komiteto pirmininke, taipgi Strižauskai.

Prasidėjo pranešimai. Kiekvienos tautinės grupės atstovas pateikė čia savo trumpą raportą apie tai, kas veikama jo atstovaujamoje grupėje.

Didelis už Wallace'ą judėjimas yra ispaniškai kalbančiuose amerikiečiuose; ypačiai, tai žymėtina tarp puertorikiečių, kurių tik viename New Yorko mieste šiandien gyvena virš 800,000!

Gilaus įspūdžio padarė japonų amerikiečių atstovė, jauna mergina.

Is viso čia dalyvavo apie penkios japonaitės — visos inteligentiškos ir gabios.

Daugeliui japonų amerikiečių dar tebėra negražinta pilietybė; daugelis japonų buvo ištremta iš gimtosios Kalifornijos ir šiandien jie nebegali atgauti savo turto, kurį ten paliko. Japonai Amerikoje dar vis labai pažeminti, kuomet MacArthuras. Tokio mieste sau gražiai bičiuliuojasi su imperatorium ir turčiais!

Kitas svarbus reiškinys: konferencijoje buvo gera grupė airių. Jų vardu pranešimą darė moteriškė, dar jauna, maloni — kandidatė į New Yorko seimelį Amerikos Darbo Partijos sąrašė.

Ji sakė, jog airiai amerikiečiai nusivylė senomis partijomis ir vis daugiau jų reiškia noro ir vilčių būti su naująja partija.

★ PITTSBURGHO ★ IR APYLINKĖS ŽINIOS

J. Kantrybė.

IŠ TIKRŲ ĮVYKIŲ

Piknikai

Lietuvių Mokslo Draugija turėjo metinį pikniką liepos 11 d. dėl narių, nes viskas buvo veltui duodama. Tai gerai buvo pabaliavota ir keliolika šimtų dolerių prabaliavota iš draugijos izdo. Kadai Liet. Mokslo Draugija daug darbavosi dėl apsvietos ir turi gražų knygyną įsitaisius, bet kaip atrodo, tai to knygyno dabar niekas nenaudoja, ir senovėje skleidžiama apsvieta eina iš mados... Mat, kiekviena gėntarė ateina su naujomis ir savotiškomis ydomis.

Tą pačią dieną — northsidėjį įvyko trijų draugijų piknikas: Lietuvos Sūnų, SLA kuopos ir SLRK kuopos. Kadangi northsidiečiai per daug metė visados surengdavo didelį pikniką ir visos North Side lietuvių draugijos dalyvavo, tai visa pilna atiduodavo kokiam labdarininkui įstaigai. Bet peritais metais tik virš minėtos draugijos turėjo pikniką ir visą pelną atidavė pabėgėlių fondui. Todėl kilo daug karštų diskusijų, kad netikslingai pikniko pelnas buvo sunaudotas. Tai šiemet tą pelną pasidalino į tris dalis, ir sunaudos kaip patrauklę draugijai geriau patinka. L. Ž. skelbia, kad tas pelnas eis į pabėgėlių fondą. Bet tas netiesa.

Taip daug vasarinių piknikų yra rengiama per įvairias lietuvių draugijas. Tai dėl pelno arba dėl kokios paramos, arba tik taip dėl turėjimo gerų laikų. Bet visi rengia, išskyrus pirmiešius organizacijas, kaip L.S., ALDLD apskritis ar kuopas. Per visą vasarą gal būtų neturės jokio parengimo! Kažin kodėl? Man rodos, kad pirmiešiams irgi reikalinga visokios paramos: mūsų spauda reikalauja paramos, nes nežmoniškas brangumas visko labai ap sunkina leidimą laikraščių ir knygų. Mes žinome, kad be mūsų paramos jie nepasilaikys. Tai kodėl pittsburghiečiai pirmiešiai miegame?

Prasti Atbalsiai

Teko skaityti įvairių pakraipų lietuvių spaudoje apie buvusį SLA seimą Bostone. Visi atsiliepė prastai: vieni juokus krėtė, kiti ką tai aimanuoja, ir net patsai organas Tėvynės sako, kad ne vieta buvo poterius kalbėti SLA seime, nes, sako, yra tam tikslui dievnamis... Dėl didesnio patyrimo, nutariau pasiteirauti pas pittsburghiečius delegatus, ir kurie yra tikri to Susivienijimo patrijotai. Atsakymas buvo trumpas ir aiškus: "Seimas buvo ne skaitlingas, delegatai buvo be ūpo, Laukaitis labai prastas pirmininkas." Ir daug kitokių nusiskundimų ir nepasitenkinimų Susivienijimo valdininkais. Kada paklausi, kodėl tokia aukšta alga buvo pakelta Vinikui, jeigu lėšų fondas nusmukęs ir nariai kas metai labai mažėja, tai atsako, kad jie irgi nežino, kaip Vinikui ta alga buvo pakelta. Tai gal Vinikas vėl iškirto tokį patį šposą, kaip Pittsburgho seime: kada delegatai jau netenka kantrybės paskutinėje sesijoje ir jau dauguma kur tai po koridorius kalbasi ar jau rengiasi išvažiuoti, tai, žiūrėk, Vinikas ir pareikalauja daugiau algos. Tai pasirodo, kad SLA silpnėja visu frontu. Apgailėtina, kad taip yra, bet yra žmonių Susivienijime, kurie iš to silpnumo gali gerai pasinaudoti...

Pieno Darbininkų Algos Kyla
Pittsburghas su plačiomis apylinkėmis yra žinomas didžiausiomis pieno ir geležies išdirbystėmis, kur šimtai tūk-

tančių darbininkų dirba. Tų išdirbysčių savininkai pakėlė darbininkams algas nuo 9 centų iki 25 centų į valandą. Bet su pakėlimu kelių centų algos darbininkams, tuojau buvo prašėta, kad bus pakelta kaina ant pieno ir geležies, keliais doleriais ant tonos!

Su anglies kasyklomis irgi tas pats: darbininkai gauna kelis centus pakelti, o už anglį šią žiemą mokėsime porą dolerių daugiau už toną.

Pasirodo, kaip tik darbininkui yra numetama gėli centai daugiau algos, taip greitai viskas yra pakeliama ir jis su šeimai turi labai skurdžiai gyventi. Darbininkai ir unijų vadai turėtų pradėti vesti kovą ne tik už algų pakėlimą, bet ir prieš kėlimą kainų ant visokių produktų. Todėl šį rudenį pasistengime išrinkti ir pasiųsti į Washingtoną darbo žmonių atstovus!

Baugina Pabėgėlius

Gabaliasukas važinėdamas po farmas, sumanė savo kolegas pabėgėlius pabauginti su karo bombomis ir depresija, kad jie visi bėgtų iš miesto į farmas, kad apsisaugojus nuo bombų ir depresijos. Gabaliasukas sako: reikia įsigyti tik pabėgėlius, nes mieste gyvendami vargiai gali jie svajoti apie įsigijimą kokios nuosavybės.

Gabaliasuko bauginimas savo kolegų yra tikslingas... Bet man atrodo, kad daugumoje atvykusieji pabėgėliai yra buvę kokiais tai ponais su įvairiais titulais. Taigi, argi jie norės būti paprastais fermeriais ir knaisyti tą žemele, kad sau duonele užsidirbus? Aš manau, kad daugumas jų nepaklausys Gabaliasuko patarimo, bet gal bandys jo pėdomis pasėkti ir sau lengviau duonele užsidirbti... Gabaliasukas, atvykęs į Ameriką, irgi ne fermeriavo, bet jau seniai turi nuosavybės įsigijęs.

Gabaliasuko Naujas Vajus

Per Lietuvių Žinias Gabaliasukas skelbia "afideivity vąjį". Maldauja, kad lietuviai ateitų pas jį į "ofisą" išpildyti "afideivit of support" partraukimui pabėgėlių iš Vokietijos. Niekas nepavydi Gabaliasukui ir jo pabėgėlių draugijai tokius užlaikymo paliūdimus išduoti. Bet aš asmeniškai niekad nes rizikuočiau tokį paliūdimą "afidavit of support" kam išduoti, kad pas mane nežinomas žmogus atvažiuotų ir kad man reiktų jį maitinti tokiais pragyvenimo brangumo laikais!

Tie Lenkijos našlaičiai, perkelti Europą ir Alpių kalnus kelyje į Palestiną buvo filminko Meyer Levi- no nufotografuoti jo filmui "The Illegalis."

Daug Miršta

Per paskutines kelias savaites mirė daug lietuvių. Kas vakarą, kada paimi Pittsburgho dienraštį, vis matai, užėmi pažįstama ir girdėta lietuvių mirusių. Miršta seni, bet ir keletą jaunų mirtis pakirto. Iš senesniųjų gerai žinomas Pittsburgho lietuviams, kuris apie 50 metų atgal organizavo lietuvių draugijas ir joms pirmininkavo, buvo Juozas Maskeliūnas. Apie Juozą Maskeliūną gal kas daugiau parašys.

V. B.

Laiškas iš Carnegie

Gavau svarbų laiškutį, kurį rašo mūsų idėjos draugas J. Gataveckas iš Carnegie, Pa. Laiškutis skamba sekančiai: "Liepos 18, 1948.

Draugas J. Miliauskas. Gerbiamas Drauge:—

Siuomi jums pranešu, kad pas mane yra apie 100 egzempliorių knygų: storesnių ir plonesnių, taigi dar ir keliolika brošiūrų, bei senų metraščių. Būtų labai gerai, kad jūs, drauge, galėtumėt paimti ir perduoti į Centro Archyvą. Nes aš dabar sergu širdies liga jau nuo gegužės 22-ros ir liga neišgyja, bet prastyn, tad nežinia, kas gali įvykti. Tada mūsų rašytojų brangus turas gali nueiti perniek. Būtų gerai, kad galėtumėt tuojau paimti. Žinoma, reikia kelių popierinių bakšų jas sudėti. Daug labų dienų visiems.

J. Gataveckas."

Laiškutis kalba pats už save, kaip mūsų draugas J. Gataveckas, nors senatvė (virš 65 m. amž.), ligoje ir ekonominiame trūkume būdamas, vis rūpinasi idėjos reikalais. Yra ir daugiau tokių mūsų draugų ir draugijų gyvenimui kovom užsiėmusių, kurie ir senatvės sulaukę yra tvirti, nepalaužiami idealistai. Tiesa, vienas kitas mūsų draugas į senatvę kiek praturtėjęs ar gyvenimo bangų kiek užgautas, gyvas būdamas pasidaro mirusiu, prasišalina nuo veikimo ir pastumia savo brangius idėjos darbus į šalį užmirštin.

Nuo savęs iš visos širdies linkiu draugui J. Gataveckui: pasveik ir pasilėk, drauge, kiek gali! Sustiprėk dar ir atgavęs spēkas iš po ligos, vėl darbuokis darbininkų klasei. Darbininkų klasė Tavęs reikalauja.

J. Miliauskas.

TOKIO. — Amerikonai užginčija, kad jie planuoja atsikrą taikos sutartį su Japonija.

Pittsburgho Spirgučiai

Birželio 29, apie 4 val. ryto ištikio didžiausias gaisras ir sekė eksplozijos Esplen Paint dirbtuvėje. Kada dažų (malivos) dirbtuvė pradėjo degti, tai baisiausia vaizdą sudarė. Buvo suvažiavę 15 grupių ugnies gesintojų ir 125 vyrai grūmėsi su ugnimi, dėjo didžiausias pastangas, kad neprileidus ugnies prie tankų, kurių buvo 12 pri-pildytų, nuo 10 ligi 14 tūkstančių galionių kiekvienu, su ker-osinu ir kitu degančiu skysčiu. Ugniagesiai bijodami, kad dar kas baisesnį neatsitiktų, kad neeksploduotų minėtos tankos, po visą apylinkę gyventojus išvarinėjo iš stubų ir liepė, paliektant viską, nešdintis tolyn. Apylinkės visi daktarai irgi buvo pašaukti būti prisirengę.

Tuo pačiu kartu tūkstančiai galionių pento degė, bakcos su pentu dešetakis sproginėjo ir lėkė viršun, nušviendamos plačią teritoriją ir drebindamos apylinkę. Minėtos dirbtuvės apylinkėje gyvena daugiausia lietuviai. Dirbtuvė dirbo dauguma irgi lietuvių. Naktį dirbtuvė nedirbo ir dėl to išvengta daug sužeidimų. Buvo pavojingai sužeistas tik sargybinis. Kilus gaisrui ir eksplozijos pačiame nakties įmigime, daug apylinkės gyventojų didžiai persigando ir tas atsiliepė daugeliui į nervus. Povilas Bačkulis, kuris jau kiek laiko sir-guliavo ir gyveno artimoje apylinkėje, irgi vaikščiojo ir stebėjo gaisrą. Kažin ar tai buvo nervų sukrėtimas nuo išgąščio, ar taip paprastas širdies silpnumas, kuris privedė jį prie mirties. Jis vėliau tą dieną išėjęs ant portų atsisėdo ir numirė. Povilas Bačkulis, nors buvo tikintis žmogus, bet buvo rimtas, geras, draugiškas. Gaila jo.

Reikia pigių darbo rankų. Čion Darbo Biuras (U. S. Employment Service) surinko apie 200 jaunų mergiščių, aukštesnių mokyklų studentų, tabako darbam Naujosios Anglijos ūkiuose ir išvežė jas ten. Sako, jaunos mergaitės galės gauti 50 centų į valandą lauko darbe, bet prie tabako lapų sudėstymo ir susiuvimo į "bončius" joms mokės nuo šmotų. Sako, kad kaip jaunametės mergaitės, jos bus "geroj priežiūroj", turės gulti 10 val. vakare ir keltis 6 val. ryto. Jos iš savo ūdarbio turės apsimokėti už

maistą ir gyvenimą, o likusius galės susitaisyti mokyklos sezonui. Klausimas, ar tokioj brangenybė galima bus joms iš to pragyventi ir sutaupas sudėti? Cleveland, Ohio, LDS seime sesija užbaigus, klausau radijo ir žiūriu televizijos. Žiūriu, kaip Demokratų Partijos suvažiavime Philadelphiajį seni gudrūs politikieriai skerečioja si ir perša mums piliečiams ant savo kamieno išdirbtą mumiją su dviem veidais. Tos pačios rūšies, tie patys šios šalies kapitalistai Republikonų Partijos suvažiavime ant to paties kamieno, ant tos pačios mumijos savo suvažiavime uždėjo ant vieno šono veidą maską ir pavadinu Dewey. Demokratų Partijos suvažiavime uždėjo maską ant kito šono veido ir pavadinu Mr. Truman. Na, jūs piliečiai sekančias lapkričio rinkimais žiūrėkite į vieną šoną, jūs matysite Mr. Dewey. Jei tas kapitalistų šonas jums bus negražus, jie jums pasuks kitą šoną ir jūs matysite Mr. Truman. Balsuodami už vieną ar kitą veidą, žinokite, kad po tais veidais yra tas pats Wall stryto kapitalistų balvonas, tik kitaip padekoruotas. Gudrūs politikieriai yra įtaise toj mumijoje ir gramafonų ir kaip jie užsuka, taip Trumano ar Dewey veido šonas žioptuoja.

Po šių rinkimų tas gudriai įtaisytas gramafonas ir toliau veiks. Ir ar Trumano vardu ar Dewey vardu bus prezidentas, tas pats gramafonas taip veiks ir tokius žodžius jūs girdėsite, kokį rekordą Wall strytas ten idės ir kokios muzikos jis norės.

Gal jūs sakysite, kad aš klaidingas esu, kad ne tiesą sakau, juk minėtam kūne yra "dvi asabos", o trečia Wall stryto dvasia jį kontroliuoja. Gerai atmenam Republikonų Partijos suvažiavimą, atmenam Demokratų Partijos suvažiavimą. Pasakykite, gerbiamieji, kas gi buvo tuose suvažiavimuose? Gal buvo atstovai nuo jūsų draugijų, nuo jūsų unijų? Gal buvo atstovai iš jūsų dirbtuvės, darbininkai, kurie su jumis dirba? Gal buvo atstovai smulkiai biznierių, ar smulkūs biznieriškai atstovavo jus? Ne. Kaip vienos partijos suvažiavime, taip kitos, atstovai buvo ne jūsų. Tų partijų atstovai jūsų neatstovavo. Jie buvo vienos grupės žmonių atstovai. Jie bu-

Žinios iš Lietuvos

Nauji Įsipareigojimai
KAUNAS.— Pirmaujančios miesto pramonės imonės priešmė naujus, dar didesnius įsipareigojimus Spalio revoliucijos 31-jų metinių garbei. Sekdami šalies sostinės imonių-pirmūnų pavyzdžiu, Kauno fabriku kolektyvai taip pat stojo į spalines socialistines lenktynes.

"Priekalo" irankių fabriku kolektyvas dar per gegužines socialistines lenktynes žymiai viršėjo keturių mėnesių bendrąjį gamybos planą. Ligi birželio mėn. 1 dienos jau buvo atliktas pusmetinis gamybomis uždavinys, visiškai laikantis nustatyto dirbinių rūšių plano. Pakilus darbo našumui 42 procentais ir žymiai taupant žaliavą bei pagalbines medžiagas, sumažinta gaminių savikaina 16.7%. Vien žaliavos sutaupyta per pereinamus mėnesius apie 70,000 rublių sumai. Iš viso per minėtą laikotarpį priekaliečiai davė apie pusantro šimto tūkstančių rublių pelno valstybei. Už šiuos savo pasiekimus "Priekalo" kolektyvas pripažintas socialistinių lenktnių nugalėtoju ir iškovojo dvi pereinamąsias raudonąsias vėliavas.

Priekaliečiai neketina sustoti ties šiais pasiekimais. Ap-svarstęs visas savo galimybes, fabriku kolektyvas pasižadėjo pagerbti Didįjį Spalį naujais laimėjimais. Per visuotinį darbininkų, inžinierių, technikų ir meistrų susirinkimą vienin-galį nutarta metinį gamybos planą užbaigti iki lapkričio septintosios, o darbo našumą pakelti dvigubai, palyginti su pernykščiais metais. Bė to, įsipareigota lapkričio septintosios garbei sutaupyti žaliavų 120 tūkstančių pblųjų sumai, sumažinti gaminių savikainą 20% ir sukaupti 220 tūkstančių rublių pelno valstybei. Numatytos įvairios technikinės - organizacinės priemonės socialistiniams įsipareigojimams įvykdyti. Užsibrėžta sumontuoti naujus įrengimus bei papildomas stakles, sumecharizuoti gamybos procesus ir tuo būdu padvigubinti darbo našumą ir sumažinti dirbinių savikainą.

Ruošiami Sandėliai Grūdams Priimti
KURŠENAI.— Grūdų priėmimo kontoros grūdų ruošimo punktai sparčiai ruošiasi priimti naujo derliaus grūdus. Jau baigiami remontuoti sandėliai. Pavenčių stotyje statomas naujas sandėlis 2,500 tonų talpos. Laboratorijos gauna daugiau įrengimų. Visi grūdų priėmimo punktai patikrino svarstykles ir parengė kitą reikalingą inventorių.

vo stambaus kapitalo atstovai. Ir vienoj ir kitoj partijoj jie buvo karo kurstytojų atstovai. Jie buvo tas pats kūnas kapitalistų, kūnas išnaudotojų, kūnas dar vieno karo ištroškusių.

Dar vienas suvažiavimas, dar viena politinė partija, tai Amerikos Progresyvė Partija, kuri susideda iš darbo žmonių, iš smulkų biznierių, iš teisingų ir kovingų profesionalų. Savo suvažiavime, savo programoje jį tiesia kelių naujos ateities. Amerikos Progresyvės Partijos priešakyje pastatyti žmonės H. Wallace ir G. Taylor, kandidatai į prezidento ir viceprezidento vietą, skirtingi žmonės, geri žmonės. Žmonės, kurie žiūri plačiai, rūpinasi plačiai Amerikos liaudies taikos ir gerbūvio reikalais.

Birželio 21 dieną senatorius Glen Taylor, kandidatas Progresyvės Partijos į J. V. viceprezidentus, turėjo pas mus Carnegie Music Hall prakalbas. Žmonių susirinko apie 14 šimtų, daugiausia jaunuoliai. Taylor yra stebėtinai geras kalbėtojas ir humoristas. Gražu jo kalbos klausytis, jis ir juokų papasakojo.

Birželio 25 d. buvo vakariene, surengta 31-mo kongresinio distrikto Progresyvės Partijos. Vakariene buvo puiki. Programa po vakariene buvo graži. Muzikalę programą pildė ukrainiečių mergaičių sekstetas, ku-

ris gražiai šoko ir dainavo. Miss Marshalek grojo ant kostantinokos ir dainavo. Slavų Kongreso sekretorius Wuchinich, buvęs Amerikos armijos kapitonas, kuris daug pasižymėjęs praeitame kare, pasakė karštą prakalbą, nurodydamas skirtumus tarpe Progresyvės Partijos ir kitų politinių partijų. Buvo ir daugiau kalbėtojų.

Ir mes lietuviai plačiai dalyvausime dabar politikoj.

Rengkimės prie rudeninių parengimų, apie kuriuos jau dabar reikia planuoti ir kalbėti. Pirmas mūsų rudeninis parengimas, kaip girdėjau, bus spalį 24 d. Jį rengia LDS ir ALDLD apskritis. Koks tas parengimas bus? Nors per anksti kalbėti, bet turiu pasakyti, kad bus didelis ir gražus bankietas, pagerbtį mūsų senus veikėjus, kurie yra sename amžiuje mūsų veikime ir sename amžiuje gyvenime. Tokių senų veikėjų mūsų Pittsburgho apylinkėje yra geras skaičius. Minėtos apskritis, ir mes visi, juos turėsimė pagerbti ir jiems kokias dovanėles įteikti.

Pittsburgho apylinkėje per senus veikėjus yra atlikta daug įvairių darbų, progresyvių darbų. Už tą visą darbą, už tą visą veikimą pagerbkime juos! Jiems daug kredito priklauso už dabartinį mūsų draugų stovyką, už visą lietuvišką pažangą. Būtų gerai, kad ir kiti veikėjai apie tai kalbėtų per spau-

niųjų mergaičių sekstetas, ku-

PITTSBURGH IR APYLINKĖS LIETUVIŲ BIZNŪ ĮSTAIGOS

JULIUS J. SHIMKETS
Moderniško maisto
krautuvės Savininkas
1314 Reedsdale St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
Tel. FA. 3525

A. Grigaitis Restaurant
Geriausias patarnavimas
ir maistas.
3545 Butler St.
Pittsburgh, Pa.
Tel. SC. 9003

ALBERT'S CAFE
Albinas Kaulakis, sav.
Čia geri gėrimai ir
skanūs valgiai
2130 Fifth Ave.,
Pittsburgh, Pa.
Tel. CO. 8923

ZDANKUS BAR
Vieta gerų valgių ir
įsigėrimų
Antanas Zdankus, sav.
100 Anderson St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
Tel. CE. 9852

JOSEPH KIZIK CAFE
BEER — WINE — LIQUORS
SEA FOOD
1100 E. Carson St.
Pittsburgh 3, Pa.
HE. 9603

Charles Lalushes TAVERN
Užeiga Kalakutų,
Dzūkų ir Zemačių
1828 Carson St.
S. S. Pittsburgh, Pa.
HE. 9683

MUSE CAFE
Savukaitienė, sav.
Gerai valgiai ir
įsigėrimai
Muse, Pa.

FELIX CAFE
Įvairūs gėrimai ir valgiai
Felix Gutauskas, sav.
2210 Fifth Ave.,
Pittsburgh, Pa.
Tel. CO. 9210.

A. JOHNSON'S CAFE
geras maistas ir gėrimai
(Mount Oliver)
129 Brownsville Rd.,
Pittsburgh, Pa.
Tel. HE. 9803

D. P. LEKAVIČIUS
Taisyimo Dirbtuvė
Batu ir Raktų
1215 Beaver Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

PEPPER'S CAFE
Antanas Pipiras, Sav.
Draugiška Užeiga
1920 Carson St.
S. S. Pittsburgh, Pa.

BEAVER AVENUE
Fish & Poultry Market
Stasys Orda, sav.
1204 Beaver Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
Tel. CE. 0329

MELNIS CAFE
K. Melnis, sav.
351 Pittsburg St.,
Springdale, Pa.

METROPOLITAN Restaurant
Vladas Sadauskas, sav.
Gerai valgiai ir
visoki įsigėrimai
1701-3 Metropolitan St.
Pittsburgh, Pa.,
Tel. CE. 9474

Kai Būsiete Washingtone,
Sustokite pas
The Maxwell House
Savininkė, Edith Maxwell
Vienišais Lietuvių Tavernas.
Woodland & Jefferson Ave.,
Washington, Pa.
Phone 9636

N. Rec. Bowling Alleys
J. K. Mazukna, sav.
1321-25 Reedsdale Str.,
Pittsburgh, Pa.
Tel. CE. 9535

Lietuvis Graborius
JOS. B. WENTZ, JR.
Laidotuvių Direktorius
Gražią kopyčią laidotuvių
duodame nemokamai
1323 NO. FRANKLIN ST.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
CEdar 2200

PARYŽIAUS ŽLUGIMAS

3-30-48

—101—

Istorinė Apysaka

Vertė K. BARTKUS

(Tąsa)

Nekreipdamas dėmesio į dundėjimą, Lerido deklamavo Kornelį. Paskui nutilo — pavargo, vos sulaukė žiovulį. Majoras norėjo užsiruoti: ranka su popieru trūkiėjo. O Sanže švilpiniavo: „Viskas puiku, ponis markize.“

— Nutilkite jį! — suriko majoras. — Atleiskite. Tai aplinkos įtaka — buteliai, statinės, eilės... Galima įsivaizduoti, kad mes Monmartro kabarete.

Bombardavimui praėjus, Lerido norėjo baigti laišką. Bet vėl sutrukdė — atėjo Moro:

— Vaidinimas tęsiasi — vokiečių tankai Palizelėje.

Lerido pažūrėjo į žemėlapij ir ėmė žingsniuoti iš kampo į kampa. Jis jaudinosi, bet nenorėjo parodyti Moro, kad apsiriko.

— Aš jums sakiau, pulkininke, tai bepročiai! Jie net nemėgina praplėsti maišo. — Jis patylėjo. — Taip ar kitaip, aš manau, kad būtina susprogdinti tiltus tarp Montermės ir Nuzono. Ar jūs turite ryšį su Moke?

— Ryšų buvo... Bet aš manau, kad jie išvyko iš Nuzono.

— Tuomet pasiūskite kapitoną Sanžę. Kartu įspekite vyriausiąją vadovybę: jeigu pionieriai pavėluotų, tegu įvykdo iš oro...

Pagalčiau laišką jis baigė: „Būklė šiek tiek susipynė. Bet aš nenustojau vilties pamatyti tave gegužėje. Taip eikvodami žmonės ir degalus, jie turės greitai sustabdyti operaciją. Saugok save!“

Sanžė įpylė į kavos puodelį konjako, išgėrė ir atsiveikino su Lerua:

— Ekskursija ne iš linksmyų...

O po valandos majoras sužinojo, kad Sanžė ir šoferį nušovė kelyje; jie vos spėjo nuvažiuoti nuo namo. Atbėgo valstiečiai:

— Tai vokiečiai.
— Nesąmonė! Aš tuoj vykstau, patikrinsim...

Kas užpuolė Sanžę, liko neišaiškinta. Lerido, pamatęs du lavonus mašinoje, atidavė pagarbą; buvo ramus. Pulkininkas Moro paklausė:

— Liepsite man važiuoti?

— Ne.

Visi laukė, ką pasisų Lerido. Bet jis sėdėjo į mašiną ir pasakė:

— Niekas nevažiuos. Galų gale Moke ne vaikas, jis pats žino, kas daryti. O tiltus sunaikins iš oro. Sėskitės, pulkininke.

— Pas mus?
— Ne, į Retelį. Mes neturime teisės patys rizikuoti, tai abėcėlė. — Jis prisiminė negyvo Sanžės iššieptą veidą ir nuilaižė lūpą. — Šlykštus mūsų užnugaris, štai kas!

Jie važiavo pamažu: kelias buvo užkimštas — tankai, vilkikai, arkliai. Visa tai judėjo į priekį. Ir Lerido šiek tiek apsiramino:

— Pagaliau jie suprato, kad be pastiprinimų negalima likviduoti prasi-veržimo!

Prie Šarlevilio mašiną sustabdė kareiviai; kažką šūkavo. Pamatę generolą, nutilo. Lerido paklausė:

— Kas atsitiko?

— Užpakalyje kažkas neryžtingai atsakė:

— Vokiečiai...

Ir iš karto visi ėmė klykti:

— Desantas... Užmušė stoties viršininką...

— Parasiutininkai!...

— Du karininkus nušovė!...

Lerido kilstelėjo, suspiegė:

— Tyliau! Kur vykstate?

Kareiviai tylėjo. Moro šyptelėjo:

— Reikalas aiškus — dezertyrai.

Tuomet iš žemės pasigirdo riksmas, panašus į lojimą:

— Ką, generole, bėgi?!

Lerido pajėgė susivaldyti:

— Tylėk!

Jis pažūrėjo į įžeidėją ir pamatė, jog kareivis sužeistas — žemė aplinkui buvo kruvina. Lerido paliepė:

— Meže, mes jį nuvešime iki perrišimo punkto.

Sužeistąjį pasodino greta šoferio; jis tylėjo; akys buvo užmerkios.

Bergždžiai Mežę signalizavo; tiršta minia ėjo pabėgėliai. Daugelis varšė gyvulius. Teko skverbtiis pro bandą. Valstiečių vežimai vilkosi dviem eilėm.

Lerido ėmė nervintis:

— Taip mes niekad neišsikasime. Tai panika, štai kas!

Meže sustabdė mašiną, įsiklausė. Generolas žvilgtelėjo į langelį — bombonešiai... Pabėgėliai ir kareiviai pasipylė po laukus, pasislėpė lieknose. Toliau važiuoti buvo neįmanoma: vežimai, karvės. Pasitraukė į šalį; pulkininkas atsigulė; jo pavyzdžiu pasekė Meže. Lerido laikė tai pažeminamu dalyku; stovėdamas žiūrėjo į dangų, mažutis, bet didingas. Dėvyni lėktuvai...

— Skrenda jie tvarkingai...

Viena bomba nukrito į liekną. Jiems sėdant į mašiną, generolas pamatė neštuvuose šešerių septynerių metų mergaitę; bombos skeveldra nutraukė kojas. Lerido nusišnyptė ir tyliai tarė pulkininkui:

— Koks siaubas!

Paskui jis kreipėsi į sužeistąjį kareivį:

— Na, kaip gyvena mūsų didvyris?

Kareivis tylėjo. O greit po to Meže paklausė:

— Gal leisite išmesti? Virsta, trukdo...

— Jūs iš proto išėjote! Išmesti sužeistą?

— Jis mirė... Šaltas.

Kareivio lavonos suposi, ir iš užpakalio atrodė, kad žmogus miega.

Jie sustojo prie geležinkelio stoties: Meže norėjo paimti vandens. Ant platformos mėtėsi sviediniai, Lerido išlipo, patikrino:

— Keturiasdešimt septynių milimetrų. O jūs sakėte, kad jų nėra... Štai jums! Bet kodėl jie čia?... Negirdėta betvarkė!

Apėjo visą stotį, bet nieko nesutiko. Telegrafisto kambaryje ant grindų sėdėjo basas kareivis; kažką kramtė. Pamatę generolą, jis nusigando, ėmė ausis. Lerido paklausė:

— Kurio pulko?

— Šimtas septyniasdešimt trečio. Koją nutrynai, pasilikau.

— Kur šautuvas?

Kareivis neatsakė.

— Kur stoties viršininkas?

— Visi išbėgiojo. Sako, kad vokiečiai čia pat... Motociklais... Baisu!...

Jis žliumbė, kaip kūdikis. Lerido pasi- biauurdamas susiraukė.

Pasiėmė vandens; nuvažiavo toliau. Generolas tylėjo. O kai atvyko prie Retelio, jis staiga tarė Moro:

— Karas pralaimėtas, štai kas! Nežinau, ką sumanys deputatai. Tai avantiūristai ir nemokšos su Reino priešakyje. O mes dabar galime nuplauti rankas: mes darėme viską, ką galėjome. Kaip sakydavo romėnai, tegu kiti padarys geriau.

17

Kaimelis, kuriame stovėjo batalionas, buvo už devynių marių nuo neramaus pasaulio. Valstiečiai degino kaudugius, rūkė kumpius. Mįslingai, kaip senovės dievai, žiūrėjo į mašinas juodmargės karvės. Žaliavo liucerna ir dobilai; žydėjo violetiniai krukusai.

Kai atnešdavo laikraščius, kareiviai pūldavo prie paskutinio puslapio; jų nedomino nei nuskandintos tonos, nei mūsų dėl Tronheimo; jie godžiai skaitė nuotykių kroniką, skelbimus. Kažkur pasiliko teatrai, kavinės su pilnomis žmonių terasomis, moterys, daug linksmy, puošnių moterų.

Andre nesilgėjo Paryžiaus. Normandijos valstiečio sūnus, jis tarsi surado save tame lėtame, slegiamame gyvenime. Jeigu ir prisimindavo praeitį, tai tik neaiškius, menamus vaizdus: Žanetos šypseną arba nebaigtą piešti drobę — namų pilkumą, tamsiai mėlyną Seną.

Kareiviai įsigyveno, susidraugavo su valstiečiais. Žiavas rašinėjo eiles žaliaakei pusmergei; lygino ją su Gorgona. Lorje surado fleitą; griežė vestuvėse. Nivelis, kaip nusimanantis žmogus, so- džiaus kavinėje įrodinėjo šeiminkui, kad vermutas „Kriusifiks“ kur kas ger- resnis už „Senzano.“ Ivas sakė: „Zemė čia gera...“ Atverdavo burną, stebėda- vosi — žemė pasirodė esanti gera visur.

Andre buvo visų mylimas. Su ta pat negudria šypsena jis atiduodavo Ivui pas- kutinį tabokos žiupsnelį ir pėsdavo Ži- verą — „nuotakai.“

(Bus daugiau)

Jaunimas, Fizinė Kultūra ir Sportas Tarybų Lietuvoje

Lietuvos žmonės ir vyriausybė labai daug dėmesio kreipia į išauklejimą sveiko jaunimo. Šimtai tūkstančių mokyklinio jaunimo dalyvauja įvairiose sporto šakose. Uoliai ruošiasi prie visos Lietuvos trečiosios fizinės kultūros ir sporto spartakiados.

Rašo E. LISAUSKAS.

Socialistinėje valstybėje fi- zinė kultūra yra priemonė pla- čiasias liaudies mases paruošti kūrybingam gyvenimui, našiam darbui ir pasiaukojančiai tėvy- nės gynybai.

Partijos ir vyriausybės rū- pesčiu fizinė kultūra iš tikrų- jų tapo pas mus priinama pla- čiosiomis masėms. Kartu su tarybinės liaudies kultūros ir gerovės kilimu, kyla ir plėto- jasi fizinė kultūra ir sportas. Fizinės kultūros pratybos, su- darytos „Pasiruošęs darbu ir gynybai“ komplekso pagrindu, apima vis platesnes gyventojų mases. Tūkstantinės miesto ir kaimo gyventojų masės, suvie- nytos fizikultūrinėse organiza- cijose, sistemingai daro paski- rų fizikultūros ir sporto šakų pratybas, sėkmingai įsisavina PDG kompleksą ir sportinę techniką. Tačiau fizikultūrinio sąjūdžio tikrą masiškumą ne- galima pasiekti be reikiamo fi- zikultūros ir sporto paplitimo tarp besimokančio jaunimo, nes kaip tik mokykloje sudaro- mas tarybinį žmonių drąsos ir tvirtumo savybių ugdymo ir fi- zinio parengimo, pagrindas. Todėl mokykloje turi būti su- daromos prielaidos išaukleiti di- delį tarybinį sportininkų skai- čių.

Nemažų laimėjimų fizikultū- ros ir sporto plėtojime pasiekė Tarybų Lietuvos mokyklos ta- rybiniais pokariniiais metais. Vien tik 1947 m. vasarą fizik- lūrinėse ir sportinėse mokyk- linėse varžybose dalyvavo apie 120,000 moksleivių, apskričių spartakiadose — apie 12,000 ir respublikinėje spartakiadoje varžėsi daugiau kaip 1,000 moksleivių.

Šių plačių varžybų dėka, 1946 ir 1947 metais vidurinių- jų mokyklų moksleiviai pasiekė visą eilę lengvosios atletikos respublikinių rekordų jau- niams, kurie kartais prilygo suaugusių rezultatams, žy- miai pakėlė sportinių žaidimų (ypač krepšinio ir futbolo) taktinį ir techninį lygį. Kruopštaus darbo rezultate, respublikos moksleivių futbolo

komanda du metus iš eilės (1946 ir 1947) iškovojo Visa- sąjunginėse jaunių futbolo pir- menybėse pirmą vietą ir laimėjo Visasąjunginio Fizinės Kul- tūros ir Sporto Komiteto perein- namąjį prizą — taurę. 1947 m. Visasąjunginėse moksleivių krepšinio pirmenybėse mūsų respublikos moksleivių (I-ji Kauno berniukų gimnazija) komanda iškovojo pirmąją vie- tą ir tapo šalies moksleivių čempionu.

Svietimo Ministerija, Respu- blikinis Kūno Kultūros ir Spor- to Komitetas ir Lietuvos LKJS Centro Komitetas kasmet ruošia ir vykdo respublikinę mok- sleivių spartakiadą — varžybas dėl pereinamosios Raudonosios Vėliavos. Varžybose dalyvauja visų apskričių ir respublikinės priklausomybės miestų fizikul- tūros kolektyvų rinktinės, su- darytos iš geriausių sportininkų - moksleivių, iškilusių per apskritis ar miesto įvykdytas spartakiadas. Fizikultūros kol- ektyvų rinktinę sudaro 4 at- skiros komandos pagal amžiaus grupes: 15—16 m. berniukai, 15—16 m. mergaitės, 17—18 m. jaunuoliai ir 17—18 m. jau- nuolės.

Šiais metais liepos mėn. 4—8 dienomis Vilniuje įvyks trečio- ji moksleivių spartakiada, ku- rios tikslas suvesti mokslo me- tybų ir užklasinio fizikultūrinio ir sportinio darbo rezultatus, išskirti stipriausius moksleivių fizinės kultūros kolektyvus ir geriausius moksleivius-sporti- ninkus, pakelti moksleivių sportinės technikos lygį ir po- puliarinti bei skatinti fizinę kultūrą ir sportą moksleivių tarpe. Spartakiados programą sudaro lengvosios atletikos, gimnastikos ir grumtynių var- žybos. Lengvosios atletikos var- žybų programa išplėsta įvedant kliūtinį (91.6 cm.) 110 m. bė- gimą ir šuolį su kartimi. Grumtynių programa papildyta šaudymu iš mažojo kalibro šautuvų ir granatų mėtymo trikova (į tolį, į apkašą ir į „langą“).

DIENRAŠTIS LAISVĖ \$2 Trims Mėnesiams

Specialis pasiūlymas užsisakyti dienraštį Laisvę vasaros sezonui. Užsisakykite trims mėnesiams už \$2. Šis pasiūlymas yra tik iki 1 d. rugsėjo-September.

Ką jums duos dienraštis Laisvė, turint savo namuose kasdien? Štai ką:

Ji jums duos žinias apie visą pasaulį iš poli- tinio, ekonominio ir kultūrinio žmonių gyvenimo.

Jūs kas dien gausitė mokslinių informacijų apie išradimus, technikoje atsiekimus bei tobuli- nimosi, medicinoje, chirurgijoje atsiekimus ir tt.

Laisvė duos jums puikiausių patarimų apie sveikatą. Dr. Kaškiaučiaus vedamas sveikatos skyrius Laisvėje yra tikrai daktaras namuose, kur ateina dienraštis Laisvė.

Laisvė paduoda daug svarbių žinių iš Lietu- vos. Naujoje santvarkoje sparčiai kyla Lietuvos žmonių gyvenimas. Dygsta nauji fabrikai, auga mokyklos, biednuomenei ten prieinamas moks- las.

Kasdien gaudami ir skaitydami dienraštį Laisvę jūs rasite daugybę svarbių raštų, kuriais jūs labai domėsitės. Užsisakykite dienraštį 3 mėnesiams už \$2 ir jūs jį taip pamylėsite kaip jį myli tūkstančiai tų, kurie jau skaito jį.

Tuoju rašykite sekamū antraštū:

L A I S V Ė
427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

Trečiosios moksleivių sparta- kiados metu bus vykdomos berniukų ir mergaičių gimna- zijų krepšinio varžybos dėl pereinamųjų švietimo Ministeri- jos dovanų (taurių) kuriose dalyvaus 12 komandų — zoni- nių varžybų nugalėtojų. Be to, tuo pat laiku bus vykdomos moksleivių futbolo finalinės varžybos dėl Respublikinio Kū- no Kultūros Komiteto pereinamo- sios taurės, o taip pat asme- ninės - komandinės moksleivių plaukymo pirmenybės.

Tarybinis fizinis auklėjimas siekia vispusiškai fiziškai spor- tininką išvystyti ir sudaryti jam pagrindą tolimesniams sėk- mingam tobulinimuisi pasirink- toje sporto šakoje. Dėl to res- publikinėse spartakiados var- žybose bus leidžiama dalyvauti tik tiems moksleiviams, kurie yra išlaikę BPDG ar, sutinkama- mai su amžium, PDG komplek- so normas ir įsigiję ženklą.

Spartakiados krepšinio, fut- bolo ir plaukymo pirmenybių varžybose dalyvaus apie 40 ap- skričių ir miestų fizinės kultū- ros kolektyvų rinktinių ir ko- mandų, kuriose dalyvių skai- čius šiais metais pasieks apie 1,500 moksleivių.

Varžybų sėkmė, techniniai lygis ir eigos sklandumas pri- klausys nuo gero joms pasi- rengimo vietose ir tinkamos or- ganizacijos. Spartakiadoms su- rengti vietose ir centre sudaryti organizaciniai komitetai iš švietimo, fizikultūros komitetų ir konjaunimo komitetų atsto- vų.

Gerai dirba Ukmergės apskr- ities organizacinis komitetas. Ukmergės apskr. liaudies švie- timo skyrius sugebėjo glaudžiai bendradarbiauti su komjaunimo ir sporto komitetais ir veikliai organizuoti bei įtraukti mokyklų fizikultūros kolektyvus į pasi- rengimą varžyboms. Ukmergė- je gerai ruošiamasi surengti ir apskrities spartakiadą, visos

pagalbinės komisijos aktyviai įsijungė į darbą.

Taip pat neblogai ruošiasi surengti spartakiadas Panevė- žio ir Šiaulių miestai. Reikia pasakyti, kad daugumoje mo- kyklų per istisus mokslo metus buvo rimtai dirbama ir rengia- masi pavasario varžyboms. Zo- nininių krepšinio varžybų, įvy- kusių balandžio mėn., eiga ro- do, kad periferijos mokslo šakos šią žiemą smarkiai padirbėjo, ir tuo būdu tapo labai pavojin- gos miestų komandoms.

Worcester, Mass.

Keletas Eilučių iš įvykusio Laisvės Pikniko 4 d. Liepos, Maynard, Mass.

Kadangi visas darbas buvo paliktas prirengimui pikniko moterų ir vyrų LLD kuopom, tai tas didis darbas gražiai buvo atliktas.

Kadangi neturiu sąrašo iš moterų kuopos, kas dirbo, tai manau, kad jų korespondentė Laisvei su kaupu tai atžymės. O vyrų kuopos dirbo šie draugai: J. Jaškevičius, A. Pilkauskas, Z. Dvareckas, J. Deksnis, J. Dovidonis, P. Sadauskas. Prie įžangos dova- nų tiktukus padėjo platinti šie draugai: M. Kazlauskienė, iš Hudsono, su- kirtu visus mūsų apilinkėje, paroduodama. 14 serijų. Tai labai gražiai padirbėta. Po jos sekantis buvo F. Kaulakis, pardavęs 10 serijų, taipgi iš Hudsono. Labai ačiu jums, draugai hudsoniečiai, už gra- žią kooperaciją. J. M. L. 6 serijas, J. Jaškevičius 4 serijas, P. Butkevičius 3 serijas. Kurie pardavė po vieną seriją, yra labai daug ir jų mi- nėjimas užimtų daug vietos dienraštyje.

Visiems nuosirdžiai ačiuoju, kas tik kuomi esate prisidėję įvykdyti šio pikniko paramai mūsų dienraščio. J. M. L.

Mainieriai!

Shenandoah Kviečia Jus Į

PIKNIKĄ!

Važiukite į šenandoriečių pikniką. Padarykite šį pikniką skaitlingu visos apylinkės sąskridžiu!

Paremkite dienraštį Laisvė!

PIKNIKAS ĮVYKS SEKMADIENĮ

Rugp. 1 August

FIRE CO. GROVE
Brandonville, Pa.

Bus skanių užkandžių ir visokių gėrimų. Tu- rėsite puikių pasimatymų su daugeliu seniai matytų.

Šis piknikas yra paramai dienraščio Laisvės. Infliacija sunkiai spaudžia Laisvę, pagelbėkite dienraščiui Laisvei atsilaisyti prieš infliaciją, dalyvaukite šiame piknike.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių
Direktorius

Liūdesio valandoj kreip- kitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moder- niškai įruošta mūsų šer- meninė. Mūsų patarnavi- mu ir kainomis būsite pa- tenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

IS BRAZILIJOS LIETUVIŲ KOLONIJOS

NESILIAUJA FASISTŲ SKUNDAI.

S. PAULO. — Lietuviški fašistai nesitenkina savo padarytu smurtu demokratinei lietuvių kolonijai. Dar visai neseniai fašistų būrelis įskundė mūsų dorus tautiečius, kaip pavojingus šiam kraštui. Tai darbai mūsų kolonijos smetoninių likučių, kuriems į pagalbą

ateina karo "išvietintieji." Reakcija šelsta, fašistai mano įkalinti dar suvirš 4,000 Brazilijos demokratinų lietuvių.

Iš senų laikų kun. Ražainas griežė dantį ant rusų tautai stačiatikių dvasininko Dimitrijo Tkačenko. Kaip vietos spauda rašo, minėtas dvasininkas jau seniai buvo nurodytas valdžios organams. Kas tie ru-

sų dvasininko skundikai, jei ne visų tautybių fašistų liekanos? Sekmadienį, 21-3-48, jam atlaikius mišias, tapo suimtas ir nuvežtas politinėm svertimšalių išstėrimo policijon. 2-4-48 visa S. Paulo doleriais maitinama spauda rašė: "Sugautas slap-tas rusų agentas Brazilijoje, buvęs lindęs kunigo sutanoje ir prisidengęs kryžiumi," ir kad jo bute "rasta daug propa-gandinės medžiagos ir buvęs kaipo lietuvių ir kitų konsulas, nes rašęs pilietybės prašymus Tarybų Sąjungos ministerijai."

Panaši provokacija buvo ir su mūsų suimtaisiais kongre-sistais, tas pats dabar pakarto-jama ir su rusų dvasininku Tkačenko. Nors žmogus ir nekaltas, bet primetama kaltė, ir taip turi nukentėti. Bet Tka-čenkui primetama dar ir kita kaltė, kaip "Diario da Noite" iš 2-4-48 rašo, kad jis esąs vadas ty užpuolikių, kurie iš revolve-rių būk kada tai šaudė. Apie tuos šaudymus rašė visa vietinė spauda, kad "išvietintieji" apšaudė vieną policininką. Ta-da kun. Ražainas kas nuėjo po-licijon ir viską apvertė ant lie-tuvių "komunistų."

Tas pats ir su rusų kolonijos dvasininku. Žmogus tapo ap-kaltintas tik todėl, kad rusų kalba meldėsi ir savo tautie-čiams pilietybės dokumentų iš-gavimui prašymus rašė, kaip kad vietinė spauda tvirtina.

V. Varquolis.

MONTELLO, MASS.

DIDELIS PIKNIKAS!

Rengia Progressive Citizens of America Trečiosios Partijos.

Sekmadienį, Rugp. 1 August, 1948

Lietuvių Tautiško Namų Parke

Ant Keswick Rd., off Winter St.

Pradžiai 1 val. dieną. — Gerų Valgių ir Įsigėrimų

Bus gerų kalbėtojų ir RUSS NIXON

TURĖSIME MUZIKALĖ PROGRAMĄ

Kviečiame visus dalyvauti — Rengėjai.

IDEALIŠKA VIETA VAKACIJOMS

Geram poilsiui praleiskite savo vakacijas ant moderniškos fermos, su visais patogumais, aukštai ant kalno, 2½ valandų iš New York miesto.

KAINA \$35 Į SAVAITĖ

Puikiausias valgis, didelis, oringas kambarys, arti maudynių.

Mrs. Nellie Dauenhauer

R.F.D. 1, Box 325, Stone Ridge, N. Y.
Telefonas High Falls 3185

Kelrodis: Short line bus iš Dixie Hotel, 8th Ave. ir W. 42nd St. Išlipkite Rosendale. Arba imkite laivą nuo W. 42nd St. ir išlipkite Kingston Point.

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE

Valgykite Pietus pas

HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.

PIETŪS 60c.	VAKARIENĖ 85c
Iš 5-ių patrovų	Iš 7-ių patrovų
VAKARIENĖ ŠEIMAI IŠ DVIEJŲ	
8-ių Patrovų Gerai Suderinto Valgio \$1.60	

Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogiu ir malonu. Mandagus patarnavimas. Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivašinimas bei parė. Prašome užėiti pasilinksinti. Nesigalėsite. Šalę išnuomuosime dėl puotų, pokilių, krikštynų, parų, vestuvių. Žemos kainos už viską. Valgiai ir gėrimai aptarnaujame žemom kainom.

August Gustas BELTAIRE FLORIST

Lietuvių Kvietimų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(kamp. 68th St.)

Atsitikime varduvų, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite

SHOREROD 8-9330
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių buketą ar vainiką, ko jūs reikalaukite.
Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home, INC.

354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory

LIETUVIŠ LAISNIUOTAS GRABORIUS

Telefonuokite dieną ar naktį
EVERGREEN 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, prakilnuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įrengtas kambarys pašalbinėjimam ir parūkimui. Asmeniškai aptarnavimai sutelkiami šeimom sulg pareikalavimom. Mūsų telefonas niekad nemiega.

Pasinaudokite Šiajā Proga

Kadaigi šiom tarpu dienraščiai labai reikia pinigų, tai duodame didelę nuolaidą ant svarbių knygų.

Poeto Stasio Jasilionio eilėraščių 2 didelės knygos duodame tik už \$1.

Tai yra gražios poezijos patys geriausi rinkiniai. Puikus pasiskaitymas jaunimui. Norintieji išsimokinti gerai lietuviškai skaityti, skaitykite poeto Stasio Jasilionio eiles.

Anksčiau išleistoji knyga BESVINTANTIS RY-TAS yra 288 puslapių knyga. Antroji, išleista pradžioje šių metų PA-VASARIŲ GODOS iš 256 puslapių knyga. Tas abi knygas gausite tik už \$1. Persiuntimą apmō kėsime.

Tik už vieną dolerį jūs įsigysite gražiausios poezijos dvi knygas ir tuom pačiu kartu paremsite savo dienraštį finansiniai sunkiuose vasaros mėnesiuose.

Užsakymus prašome siųsti šiom antraštė: LAISVĖ, 427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

Prezidento Trumano paskirti patarėjais vykdydami Maršalo Plano susirinko Washing-tone su toms pareigoms paskirtu administratorium Paul G. Hoffman.

Wilkes-Barre, Pa.

Didelis Metinis Piknikas

Gerbiamos Wilkes - Barre apylinkės organizacijos ir visi geri lietuviai!

Sinomi pranešame visiems, kad mūsų LDS 7-ta kuopa rengia savo didelį metinį pikniką labai gražiame Gracedale Parke, kuris įvyks 5 d. rugšėjo (Sept.) š.m.

Todėl visus nuosirdžiai prašome, kad tą dieną (5 rugšėjo) nieko nerengtumėte, bet visi dalyvaumėte mūsų piknike. Mes turėsime gerą orkestrą šokiams, skaniai pagamintų valgių, visokio išsigėrimo ir visiems draugiškai patarnausime. Piknikas prasidės 12 val.

Privaziavimas "geras." Be to, turime nusamdę gerą busą, kuris išvažiuos lygiai 12 val. dieną, nuo kampo E. Market ir Sherman Sts.

Taigi, visiems yra gera proga dalyvauti šiame gražiame piknike, sėdėti daug draugų ir pažįstamų ir linksmam praleisti laiką tyrame ore. Lauksime visų.

Komisija.

P. S. Išsikirpkite šį kelrodį:

Ashley Highway iki Mount-ain Top arba vadinamo Ashley 2nd planes; kuomet pervažiuosite Tresell, sukite po kairėi į pirmą skerskelį, —tai bus White Haven kelias iki Gracedale. Po kairėi maty-tis Gracedale Parkas.

Hartford, Conn.

LAIKAS RUOSTIS Į APSKRIČIŲ PIKNIKĄ

Pažangiosios lietuvių orga-nizacijos šį sezoną nusitarė įvykdyti bent tris gerus pik-nikus. Vienas jau atsibuvo Waterburyj, kurį suruošė LMS apskritis chorų naudai. Jų tasai pažmonys buvo sek-mingas visais atžvilgiais.

Dabar jau laikas ruoštis į LLD ir LDS apskričių pikniką, kuris yra rengiamas geriams tikslams — apšvietos, reika-lams. Visiems žinoma, kad šiais brangomais laikais ir apšvietos reikalai daug kainuo-ja. Išleidimas knygu, popie-ris reikalauja daugiau išlai-dų, apdarymas šiojais tokiais viršais knygu irgi labai pa-brangės. Dėl LDS bus reika-linga pravesti sekmingas va-jus naujų narių ir kitų reika-lai. Į visas smulkmenas nei-sime.

Kolonijose ant greitųjų vei-kėjai turėtų pasitarti rengtis važiuoti busais ir visom kitom priemonėm. Šis piknikas-iš-važiavimas bus labai įdomus. Jame dalyvaus visos valstij-nės lietuvių meno spēkos, kaip Vilijos choras iš Water-burio, Laisvės choras (vietinis, hartfordiečių) ir daugelis ki-tų pamarginimų, kurių nėra galima suminēt. Programo tarpais bus duota naujausios žinios, kurias perduos d. D. M. Solomskas iš Brooklyn, N. Y., ir veikiausiai Christina Stanislavaitienė iš Prospect, Conn., darys pranešimą apie

Philadelphia, Pa.

MIRĖ

Liepos 18 d. mirė Adelė Mi-kušauskiūtė, 35 metų; sirgo vėžio liga. Palaidota liepos 24 d., Sv. Grabo kapinėse.

Laidotuvių direktorius J. Ea-raminas (2339 E. Allegheny Ave.) savo pareigas atliko la-bai gražiai. Liūdinti motina Marijona ir brolis Albertas yra jam už tai dėkingi.

18 mėnesių atgal mirė jos tėvas Antanas Mikušauskas. Tai skaudus smūgis likusiems. Linkiu savo kaimikai Ma-rijonai Mikušauskienei ir jos sūnui Albertui kantriai per-kęsti liūdėjus, o mirusiems—ramiai ilsėtis šios šalies žė-mėj.

Sirgo

Juozas Ivanauskas, Lietuvių Muzikalo Namų Bendrovės ilgametis tarimų raštininkas ir nenulstantis visuomenininkas, sirgo porą savaičių namie; jau šiek-tiek atsitaisė. Pra-dėjo dirbti.

Rinkimai

Liepos 21 d. Liet. Muz. Na-mo Bendrovės įvyko pusme-tinis susirinkimas. Buvo ren-kama dalis valdybos. Visi iš-rinkti tie patys. Vice pirmi-ninkas William M. Paschall (Poška), piniginis raštininkas Antanas Dambrauskas; direk-toriai: Pranas Iarošis ir Jonas Tubelis. Gaspadorius—Tomas Poška, žinomo seno siuvėjo Kazimiero Poškos sūnus.

Linkiu naujai išrinktiems nuosirdžiai dirbti Bendrovės gerovei. S. V. Ramutis.

Danijos Komunistų Partija ragina valdžią išprašyt jankius iš danų salos Green-landijos.

Matthew BUYAUSKAS

Laidotuvių Direktorius
Liūdnoje valandoje simpatiška-i ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.
Moderniškai įrengtos Koplyčios
426 LAFAYETTE ST., Newark 5, N. J.
Tel. Market 2-5172

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Joseph Garszva Undertaker & Embalmer

Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. Evergreen 8-9770

Philadelphia, Pa.

MIRĖ

Liepos 18 d. mirė Adelė Mi-kušauskiūtė, 35 metų; sirgo vėžio liga. Palaidota liepos 24 d., Sv. Grabo kapinėse.

Laidotuvių direktorius J. Ea-raminas (2339 E. Allegheny Ave.) savo pareigas atliko la-bai gražiai. Liūdinti motina Marijona ir brolis Albertas yra jam už tai dėkingi.

18 mėnesių atgal mirė jos tėvas Antanas Mikušauskas. Tai skaudus smūgis likusiems. Linkiu savo kaimikai Ma-rijonai Mikušauskienei ir jos sūnui Albertui kantriai per-kęsti liūdėjus, o mirusiems—ramiai ilsėtis šios šalies žė-mėj.

Sirgo

Juozas Ivanauskas, Lietuvių Muzikalo Namų Bendrovės ilgametis tarimų raštininkas ir nenulstantis visuomenininkas, sirgo porą savaičių namie; jau šiek-tiek atsitaisė. Pra-dėjo dirbti.

Rinkimai

Liepos 21 d. Liet. Muz. Na-mo Bendrovės įvyko pusme-tinis susirinkimas. Buvo ren-kama dalis valdybos. Visi iš-rinkti tie patys. Vice pirmi-ninkas William M. Paschall (Poška), piniginis raštininkas Antanas Dambrauskas; direk-toriai: Pranas Iarošis ir Jonas Tubelis. Gaspadorius—Tomas Poška, žinomo seno siuvėjo Kazimiero Poškos sūnus.

Linkiu naujai išrinktiems nuosirdžiai dirbti Bendrovės gerovei. S. V. Ramutis.

Danijos Komunistų Partija ragina valdžią išprašyt jankius iš danų salos Green-landijos.

Matthew BUYAUSKAS

Laidotuvių Direktorius
Liūdnoje valandoje simpatiška-i ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.
Moderniškai įrengtos Koplyčios
426 LAFAYETTE ST., Newark 5, N. J.
Tel. Market 2-5172

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Joseph Garszva Undertaker & Embalmer

Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. Evergreen 8-9770

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

STALIORIAI
Patre prie krūtuvėm rakandų PATERSON RACK MANUFACTURING CO. N.Y.A. Camp
NORTH HALESDON, N. J.
(Valiūkite ekspozicijon autobus ihl Pater-son, tada No. 42 iki krautuvės) (178)

MALE and FEMALE VYRAI ir MOTERYS

KISENIŲ SIUVEJAI
PAMUSAŲ SIUVEJAI
NUGAŲ SIUVEJAI
ABELNAI OPERATORIAI
Prie vyriškų top kostų.
NUOLATINIS DARBAS.
GERA ALGA.
Daug viršalikių.
Apmokomos vakacijų ir legalės iventis.
GOODSTEIN
MANUFACTURING CORP.
45 W. 18th St., N. Y. C. (182)

BANKŲ TARNAUTOJŲ STREIKAS ITALIJOJ

ROMA. — Paskelbė streiką valdinių Italijos bankų tarnautojai, kuomet baldžia atmetė jų reikalavimą pakelti algą.

New Yorko žemosios East Sidės komunistai pasizadėję gauti 100 naujų narių iki rug-pjūčio 23-čios.

PRANEŠIMAI

MONTELLO, MASS.
Svarbus tarptautinis susirinkimas Progressive Citizens of America, įvyks liepos 30, 7:30 v. v. Liet. Taut. Namų kambaryuose. Prašome visus narius skaitingai dalyvauti.
Didelis piknikas, kurį rengia Progressive Citizens of America, Trečiosios partijos įvyks rugpjūčio 1 d. Liet. Taut. Namų Parke, ant Keswick Rd., off Winter St. Pradžiai 1 valandą dieną. Bus gerų kalbėtojų ir Russ Nixon. Turėsime muzikalę programą, gerų valgių ir gėrimų. Kviečiame visus dalyvauti. — Kom. (177-178)

MONTELLO, MASS.
LLD 6 kp. susirinkimas įvyks rugp. 2 d., 7:30 v. v. Liet. Taut. Namų kambaryuose. Prašome visus narius dalyvauti. — G. Shimaitis. (177-178)

J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUMboldt 2-7964

F. W. Shalins (SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Sutelkiam garbingas laidotuves
\$150
Koplyčias sutelkiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

BAR & GRILL
LIETUVISKA ALUDE
DEGTINE, VYNAS ir ALUS
Kanados
Black Horse Ale
Joseph Zeidat, Jr.
411 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

RONKONKOMA 8834
TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Pulkitai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

New Yorko ir Apiešlinkės Žinios

Miltono Našlė Kalbės Madison Sq. Gardene

Skelbiama, kad Mrs. Irene Milton, Williamsburgietė, našlė Williamsburgo policijos nušauto William Miltono, kalbės komunistų konvencijos masiniam mitingui.

Masinis mitingas, kur kalbės keli žymūs komunistų vadai ir svečiai užjūričiai, įvyks rugpjūčio (Aug.) 2-ą, didžiojoje Madison Square Garden, 50th St. ir 8th Ave., New Yorke. Įžanga 50c, 80c, \$1, \$1.80 ir \$2.

Miltonas, neegras komunistas, darbuotojas savo susiedijos streike prieš nuomų kėlimą, tapo mirtinai pašautas prie savo buto durų, 258 S. 1st St., Brooklyne, liepos 14-tą. Jį sušaudė nugaron vaduodamiesi kaltinimu, būk jis buvęs priešiški bario ir muštinų aludėje.

Kūdikiai Užsirakino Maudynėje

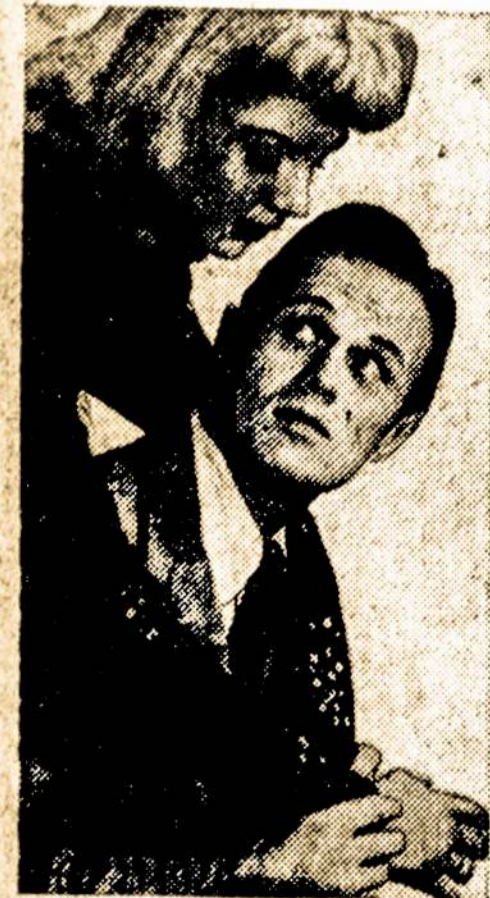
Mrs. Margaretos Winburn, brooklynietė, trys kūdikiai žaidė, vieni nuo kitų slapstėsi bute. Bėgdamas nuo broliuko, 21 mėnesio dukrelės dvygnukės užsirakino maudynės kambaryje. Motina pasišaukė policiją. Tačiau iki policijos pribuvo ir duris išvertus mergaitės išleido, motina nemažai prisirūpino, bijodama, kad jos neprisigirdytų ar kokią kitą nelaimę nepasidarytų.

Darbiečiai Pasmerkė Arestavimą Komunistų

Amerikos Darbo Partijos Bronx apskrityje išstati jį kongresą ir visoms vietoms kandidatai užgyrė rezoliuciją, kuri pasmerkia atakas, areštus komunistų vadų. Tos atakos, sako darbiečių rezoliucija, "yra atakomis ant Amerikos liaudies civilių ir politinių teisių, yra neigimu 1-jo ir 5-jo Jungtinių Valstijų Konstitucijos straipsnių."

Darbiečių rezoliucija įspėja visuomenę, kad "demokratų ir republikonai specialėje kongreso sesijoje vartos prieškomunistinę isteriją, priedangai savo siekių karo, taipgi užmaskuoti savo nenorėjimą numazinti kainas, pastatyti namų, panaikinti linčaviškus ir balsavimo taksus."

Amerikos Darbo Partijos kandidatai atsiskaukė j visuomenę, j organizacijas ir atskirus asmenis "stoti j bendrą veiklą atmušimui ty begėdiškiausių atakų nuo Palmerio raidų laikų."

Barbara Lawrence ir Richard Widmark scenoje iš "The Street With No Name", rodomoje Roxy Teatre, New Yorke. Scenoje "Ice Cafe."

Amerikos Darbo Partijos Kandidatai

Amerikos Darbo Partija didžiojo New Yorko apskrityje turi stiprų šleitą. Ji turi stiprių kandidatų j kongresmanus ir teisėjus, kurie darbiečiams pasirodė verti užgyrimo.

Užgirtų yra iš trijų kitų žymiųjų partijų: demokratų, republikonų ir bent vienas iš komunistų.

Vadovaujančiomis figūromis yra jau esantieji kongrese Vito Marcantonio ir Leo Isacson, taipgi nauji kandidatai Lee Pressman ir O. John Rogge, visi jau žinomi toli už miesto ribų. Ir yra daugiau žymiųjų kandidatų.

Antradienį buvo paskutinė diena oficialėms partijoms nominuoti arba pakeisti savo kandidatus. Kas galutinai pasiliko ant baloto ir bus baluojami piliečių partinėse nominacijose (primaries) rugpjūčio 24-tą, paaiškės vėliu. Patys žymiausias jį žinomi.

Marcantonio, garbingai tar naujais kongrese jau kelintą terminą, kartą buvęs išrinktas visų trijų didžiųjų partijų tikietu, šiuose rinkimuose turės du oponentus 18-me kongresiniame distrikte. Vieną yra demokratų assembljmanas John P. Morrissey. Kitu —Wall Stryto brokeris John Ellis, republikonų ir Wall Strytui tarnaujančių "liberalų" bendras kandidatas.

Leo Isacson praėjusį vasarį buvo išrinktas pirmu kartu j kongresą iš 24-to distrikto, Bronx. Jis buvo gavęs 56% visų tame distrikte paduotų balsų, laimėjęs prieš demokratų ir republikonų kandidatus. Tas supurtė iš miego juos abejus, o Wallace jūdejamu davė naujos stiprybės, kadangi Isacson buvo Wallace'o užgirtas kandidatas.

Išsigandę, demokratai ir republikonai ateinantiems rinkimams prieš Isacsoną savo kandidatu bendrai išstati valstijos senatorių Isidore Dollinger.

Republikonai taipgi užgyrė demokratų kandidatus 25-me ir 25-me distriktouose.

Partijų rubežiai šiandien nieko neberegėškia — reakcininkai remia reakcininkus, nežiūrint, iš kurios jie bebūtų partijos, o progresyviai remia visus tuos, kurių darbai rodo, kad jie tarneus didžiūmai šalies žmonių, kuriais yra darbo žmonės.

Lee Pressman, buvęs CIO vyriausiasis patarėjas, yra ALP kandidatu j kongresmanus iš Brooklyno.

O. John Rogge kandidatuoją j palikimų teismo teisėjus (surrogate) New Yorko (Manhattan) apskrityje. Prieš jį demokratai yra išstati teisėją John Mullen, o republikonai—teisėją George Frankenthaler.

Sutraukoje, darbiečiai nominavo j kongresą:

Po keturis savus kandidatus Bronx ir Queens, pilną šleitą.

Manhattane nominavo tris darbiečius ir dadėjo ant savo sleito 3 demokratų kandidatus.

Brooklyne nominavo keturis darbiečius ir dadėjo ant savo sleito keturis demokratų ir 1 republikoną. Visoms vietoms bendrai Brooklyno darbiečiai nominavo 22 darbiečius, 19 demokratų, 3 republikonus ir 1 komunistą.

Staten Islande nominavo Frank Cremonesi.

Ir visose apskrityse, greta kongresinių kandidatų, darbiečiai yra išstati savus kandidatus tūloms vietoms ir dadėjo j savus sleitus kitų partijų kandidatus kitoms vietoms.

Siūncia j Washingtoną Laisvių Traukinį

Didžiojo Brooklyno-New Yorko organizacijos ateinanti ketvirtadienį, rugpjūčio 5-tą, siūncia j Washingtoną specialj traukinį, pavadintą Freedom Train, su organizacijų ir grupių siūnciamais delegatais protestuoti prieš kongreso neveikimą žmonių gerovei.

Liaudies delegacija Washingtone reikalaua kongresmanų ir senatorių sustabdyti persekiojimą mažumų ir darbininkų. Reikalaua išleisti naudingus įstatymus kontrolei kainų ir nuomų. Reikalaua veikti išlaikymui taikos.

Užsisakymui traukinyje vietų, delegacijos ir atskiri asmenys kreipiasi j savo apskritis Amerikos Darbo Partijos Centraline raštine. Kings apskrities ALP centras randasi 26 Court St., centralinėje Brooklyno dalyje. Queens—63-62 Saunders St., Rego Park.

Lietuvių Kriaučių Loko Piknikas Šeštadienį

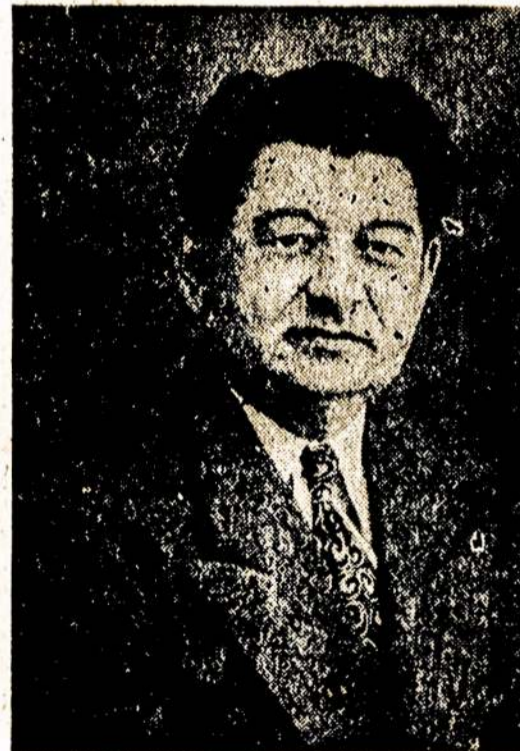
Lietuvių Amalgameitų Loko 54-to metinis piknikas jau čia pat. Jis įvyks šį šeštadienį, liepos paskutinę dieną, Dexter Parke, Woodhauzene. (BMT Jamaica linijos Elderts Lane stotis.)

Rengėjai turės gerų užkandžių ir gėrimų visiems, kurie norės pas juos vašintis. O kas nori, vašinsis senoviškai, išstų šapų ar šeimų grupėmis, atsivežę namie pasigamintas vaišes. Dalyvaus kriaučiai, kviečiami ir visi kiti piknikų mėgėjai, visi norintieji pasimatyti su kriaučiais liepos 31-mą.

Sokiams gros Antano Pavildžio orkestras. Parkas atsidarys 2 val. Įžanga 50c (takais įskaityti).

IR DŪMAS PABRANGS

American Tobacco Co. pakelė kainas Lucky Strike, Herbert Tareyton ir Pall Mall po 7 dešimtdalius cento. Pardavinėtojai pakelėjas, be abejo, pakels savo šerą, darsidės padidėję takais ant aukštesnės kainos, tad buvę po 19, 20 ir 21 centą pakelėliai kainuos centu ar dviemis brangiau.

Peter Kapiskas.

Atostogauja

Julius ir Marijona Kalvaičiai išvyko atostogauti pas Juliano gerus draugus Antaną ir Moniką Arlauskus, tuinėčius gražią Glen Edith vasarvietę prie Ontario ežero įlankos, Webster, N. Y., Rochesterio priemiestyje. Julius, seniau gyvenęs Rochesteryje, turi ten ir daugiau draugų. Jo Marijona dar pirmu kartu toje valstijos dalyje vieši. Jiedu ten pabuvos apie porą savaitę. Ta pačia proga gal keliaus ir toliau.

Draugai Kalvaičiai abu yra ilgamečiai, geri laisviečiai. Jisai yra vienas iš geriausių Brooklyne Laisvės ir organizacijų pramogoms tikietų skleidėjų. Jiniai—puiki šeiminkė, visumot daug dirbant ruošiant bankietus, bazarus. Taipgi veikliai dalyvauja Moterų Apšvietos Klube.

Linkime gero pasisio ir laimingai sugrįžti su nauja energija naujiems darbams.

NEW YORKO UKRAINAI DIDŽIUOJASI SAVO SPAUDA, SKAITYTOJAI

Šiomis dienomis teko susitikti seniais matytą buvusį kaimyną ukrainą, brooklynietį. Paklauskiau, kaip gyvuoją jį spauda, kaip veikia organizacijos. Atsakė: "Puikiai."

Progresyvių ukrainų laikraštis neseniai pavadė savo metinį fondo vaju. Jie buvo pasistatę užduotimi per mėnesį sukelti 15 tūkstančių dolerių, o sukėlė virš 30,000 dolerių. Būtų gražu, kad mes pasinaudotume jį pavyzdžiu mūsų dienraščio Laisvės Popieriaus Fondo kampanijoje.

CIO Mokytojų Unija sveikino majoro paskyrimą negro Coleman nariu miestavon Sveikimo Tarybon.

Newyorkiečius vėl vargina šilumos ir šūtos. Antradienį buvo 86 laipsniai šilumos ir 96 nuošimčiai drėgmės.

Leonard Butz iš Philadelphia mirė maršudamas Lions Klubų Sąjungos parade, New Yorke.

SUSIRINKIMAI BROOKLYN, N. Y.

Liaudies Teatro Narių Domei. Šį penktadienį, liepos 30 d., 8 v. v. Liberty Auditorium, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, įvyks Liaudies Teatro narių susirinkimas. Prasome visus atsilankyti, nes turime labai svarbių reikalų aptarti.—L. T. sek. (177-178)

Peter KAPISKAS BAR & GRILL

Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES

32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 4-8174

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI

PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE

282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 4-0612

R. Židžiūnas Rašo Iš Atostogų

Laisvietis R. Židžiūnas, gavęs savaitę atostogų, atsidūrė pajūryj ir iš ten rašo:

Cionai—
Jūra banguoja,
Laivai siūbuoja,
O Sidney dainuoja...

Visiems Laisvės štabo draugams siūnciu geriausių linkėjimų!

ATOSTOGAUJA

Nuvykusiai j Pacifiko pakraščius apsilankyti pas gimines brooklynietei Bronė! Spudienei ten atostogauti patiko, peržengė oficialių savo atostogų dvisavaitinį rubežį. Šiuo tarpu vieši Los Angeles miest. Grįždamą dar ketina sustoti paviešėti Chicagoje. J tolimą kraštą atostogų jiniai skrido lėktuvu. R.

DANTŲ GYDYTOJAS Dr. A. Petrika

221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta.

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalul esant j padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Tai jogi atmalavolu įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kampus Broadway ir Stone Ave., prie
Chamney St., Broadway Line.
Tel. GLENROSE 5-6191

GYDYTOJAS S. S. Lockett, M. D.

223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom
6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

TONY'S UP-TO-DATE BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRE BARBERIAI

NUPIGINTAS PARDAVIMAS

Aukštos Rūšies Džiulerių Sandėlio
Susidedant iš Daimantų, Platinių, Auksinių
Daiktų, Gold Mountings, Daimantinių Vedybinių
Žiedų, Moteriškų ir Vyriškų Auksinių Žiedų,
Ir Auksinių Daiktų Visokių Rūšių.

Dailių Moteriškų ir Vyriškų
Laikrodžių Didelis Pasirinkimas

Aukso ir Sterlingo Sidabro Ir Paausuotų Džiulerių,
Taipgi Costume Džiulerių Sulyg
Vėliausios Dienos

Didelis Pasirinkimas Religijinių Daiktų.

PIRKITE DABAR IR TAUPYKITE PINIGUS

Rankpinigiai Palaikys Bile Daiktą
Iki Jums Jo Reikės

ROBERT LIPTON

701 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Telefonas STagg 2-2178

Ar Jau Turite Busą?

Du didieji Laisvės paraimai piknikai įvyks sekmadienį prieš Labor Day šventę, rugsėjo 5 d. (Sept. 5th). Vienas bus Philadelphiaje, kitas Waterburyje.

J kurį iš tų dviejų piknikų jūs važiuojate? Ar jau pasisamdėte busą? Jei turite pasisamdę busą, ar pranešėte per dienraštį Laisvę, kad busą važiuojate j pikniką?

Labai svarbu iš anksto informuoti visuomenę ir iš anksto suregistruoti vykstančių j vieną ar antrą iš minėtų piknikų.

Šie du piknikai yra svarbus dalykas mūsų dienraščiui. Jei jiedu pavyks, tai dienraščiui bus didelė atspirtis prieš infliaciją. Todėl rūpinkimės, kad tie du piknikai pavyktų.

GERI PIETŪS!

Kada norite gerų pietų, kreipkitės j
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.

Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pienerių valgių gražus pasirinkimas.

A. Kalinauskas

Parduoda naujas ir taiso sekamas mašinas:

Vacuum Cleaners, Skalbi-mui Mašinas, Frigidaires, Television ir Radios.

Kreipkitės:
104-12 - 111th Street
Ozone Park 16, L.I., N. Y.

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 SO. 4th ST.,
Cor. Heves St.
Brooklyn, N. Y.

Visokias vaistas, kosmetikai, kūdikiams reikmenys, įvairūs dakteliai, ligonių kambaryni reikmenys už griedait žemas kainas.
RECEPTŲ SPECIALISTAI
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVergreen 7-6238